Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 33 (4728). 9 ФЕВРАЛЬ 1982 йил. СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган
Баҳоси 3 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тонгги газеталарда

⊙ «Франция Коммунистик партиясининг Бош секретари юксак лавозимига яна сайланганлигингиз муносабати билан Сизни КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўз номимдан қизғин қутлайман», дейилади ўрток Л. И. Брежневнинг Франция Коммунистик партиясининг Бош секретари ўрток Жорж Маршега табрик телеграммасида.

⊙ СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Л. Ф. Ильичев бошчилигидаги Совет Иттифоқи делегацияси Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда қатнашган давлатлар вакилларининг ўз ишини яна бошлайдиган Мадрид учрашувида қатнашиш учун Мадридга келди. Совет делегациясининг бошлиғи аэропортда матбуот учун баёнот берди. «Совет делегацияси учрашувни Европа халқларининг туб миллий манфаатларига мос келадиган тарздаги ижобий натижалар билан тугаллаш учун куч-ғайратларини аямайди», деди жумладан Л. Ф. Ильичев.

⊙ «Комплекс программалар бўйича» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

ЁШЛАР ТАРБИЯСИ— КОММУНИСТЛАР ЭЪТИБОРИДА

Тошкент трактор заводи коллективини ҳақли равишда ёшлар коллективи деб аташ мумкин. Корхона ишчиларининг учдан бир қисмини 30 ёшга тўлмаган ёшлар, ҳар беш кишидан бирини комсомоллар ташкил этади. Ҳар йили завод ҳузуридаги икки ишлаб чиқариш-техника билим юртини битирган 400 ёш тракторсозлар сафига келиб қўшилади. Машинасозлик техникуми ва Тошкент политехника институтининг тракторсозлик-қишлоқ хўжалиги машинасозлиги факультети ҳам корхона учун мутахассислар тайёрлайди. Шунинг учун ҳам завод партия ташкилоти ёшларни тарбиялаш, тўла қонли ҳаёт кечира оладиган маънавий бой, яхши меҳнат қиладиган ва ана шу меҳнатдан ўз бахтини излайдиган ёшларни тарбиялашни ўзининг асосий вазифаларидан бири деб ҳисоблайди.

Заводда ёшларни ишчилар синфига қабул қилиш маросими ниҳоятда тантанали ўтади. Ёш ишчига меҳнатга йўлланма, номи ёзилган асбоблар топширилади, коллективнинг анъаналари ҳақида ҳикоя қилиб беришади, устозлар билан таништирилади. Устоз билан шартнома тузилади. Агарда йигит ёки қиз ишлаб чиқариш-техника билим юртидан келган бўлса, у заводдаги тартиблар билан яхши таниш бўлгани учун ишлаб чиқариш практикасини қайси цехда, қайси бригадада ўтаган бўлса ўша ерда меҳнат қилади.

Йил давомида мураббийлар (заводда 700 га яқин мураббий бор, уларнинг аксариятини махсус тайёргарликдан ўтган, ўз касбининг шайдоси бўлган коммунистлар ташкил этади) ўз шогирдларига ишчи номини муқаддас сақлашга, танлаган касбини севишга ўргатадилар.

Ёш ишчи ҳаётидаги бирорта ҳам воқеа эътибордан четда қолмайди. Биринчи маош куни чинакам байрамга айланиб кетади. Шу куни ёш ишчининг ота-онасига самимий табрикнома йўлланади. 18 ёшга тўлган кун, Армияга кузатиш, уйланиш ёки турмушга чиқиш, фарзанднинг туғилиши, квартирага ордер олиш—буларнинг ҳаммаси тантанали вазиятда нишонланади. Ёш ишчининг меҳнат муваффақиятлари учун унинг онасига ана шундай яхши гражданини тарбиялаганлиги учун миннатдорчилик йўлланади. Қўшимча касб ўрганишни истаганлар учун барча шароитлар яратилган. Улар кадрларни қайта тайёрлайдиган техника таълими бўлимига мурожаат қилишлари мумкин. Ўз билимини оширмоқчи бўлганлар ишчи-ёшлар мактабида ўқиши, институтга йўлланма олиши мумкин. Буларнинг ҳаммаси ишчининг коллективга тез ўрганиб кетиши учун яхши шарт-шароитлар вужудга келтиради, ўз-ўзига талабчанликни оширади, шубҳасиз ишлаб чиқариш кўрсаткичларида ўз ифодасини топади.

Заводда кадрлар қўнимсизлиги кескин камайган. Фақат ўтган йилнинг ўзида корхонада 200 га яқин йирик техник, ташкилий ва социал-иқтисодий тадбир ўтказилган бўлиб (уларнинг йиллик самараси ярим миллион сўмни ташкил этди) унинг натижасида 120 ишчини бошқа ишларга ўтказиш, меҳнат унумдорлигини 3 процентдан зиёд ошириш имконияти вужудга келтирилди. Корхона ишчиларининг деярлик ярмини бирлаштирган 405 бригада ягона наряд бўйича меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг бригада методига ўтиб ишлаяпти. Кўплаб ёш, қобилиятли ишлаб чиқариш ташкилотчилари раҳбарлик ишларига кўтарилган.

Тошкент трактор заводи мамлакатимиз нинг йирик машинасозлик корхоналаридан бири. Ҳар ўн икки минутда унинг конвейеридан битта трактор, ҳар саккиз минутда битта транспорт прицепи тушиб турибди. Заводда ишлаб чиқаришни тўхтатмай туриб реконструкция ва қувватларни ошириш ишлари олиб бориляпти, герметик кабиналар ишлаб чиқариладиган майдонлар кенгайтирилмоқда, қуюв-тайёрлов ишлаб чиқаришининг биринчи навбати бунёд этиляпти. 1983 йилдан бошлаб кузовининг сиғими оширилган ва бошқаришнинг пневмотормоз системаси билан таъминланган янги прицепларни кўплаб ишлаб чиқариш бошланади. Беш йилликнинг охирига келиб янги, юз от кучига эга бўлган тракторларни ишлаб чиқариш мўлжалланган. Шубҳасиз завод коллективи партия ташкилотининг раҳбарлигида ана шу улкан вазифаларни шараф билан адо этади.

• • •

СУРАТЛАРДА: юқорида —завод партия комитети секретарининг ўринбосари Николай Георгиевич Белозеров комсомол активи билан машғулот ўтказмоқда; пастда — КПСС XXVI съезди делегати, механика-йиғув цехининг созловчиси М. Туробов (ўнгдан иккинчи) завод кўп нусхали газетаси редакциясида социалистик мусобақанинг боришига бағишланган саҳифа материалларини муҳокама қилмоқда.

• • •

В. Кавелин ва Б. Юсупов фотолари. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯГА—МУНОСИБ ВОРИСЛАР

Тошкент шаҳар партия комитети пленумидан

Кеча шаҳар партия комитетининг мажлислар залида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг VI пленуми бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари КПСС XXVI съезди қарорлари асосида партияга қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш бўйича ишларни янада такомиллаштириш юзасидан шаҳар партия ташкилотларининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров доклад қилди.

—Мамлакатимизнинг барча коммунистлари сингари, — деб таъкидлади докладчи, — Тошкент шаҳар партия ташкилоти ўсмоқда, ривожланмоқда ва янада етукроқ бўлиб бормоқда. Ҳозир унинг сафида 98 минг коммунист бор. 1976 йилдан буён унинг сафи 14,5 мингдан зиёд кишига кўпайди.

Партия сафларини ўстириш, шаҳар партия ташкилотининг сифат составини яхшилаш вазифалари шаҳар партия комитети, район партия комитетлари ва кўпчилик бошланғич партия ташкилотларининг доимо диққат марказида турибди. Бу масалалар шаҳар ва район партия комитетлари бюроларида, партия ташкилотларида мунтазам кўриб бориляпти, партия комитетлари пленумлари муҳокамасига киритиляпти.

Шаҳарнинг кўпчилик партия ташкилотлари партияга қабул қилишни амалга ошира бориб, Тошкент аҳолиси социал структурасида содир бўлаётган ўзгаришларни, пойтахт районларининг ўзига хос жиҳатларини, меҳнат коллективларининг хусусиятларини, шунингдек тошкентликларнинг меҳнат ва сиёсий активлиги муттасил ошиб бораётганини янада тўлароқ ҳисобга оладиган бўлиб қолдилар.

Шаҳар партия ташкилотида йил сайин ишчи ядроси мустаҳкамланяпти. Агар 1960 йилда КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинганлар составида ишчилар 46,2 процентни ташкил этган бўлса, 1970 йилда—58,3, ҳозир эса —68,9 процентни ташкил этди. Бу эса кейинги ўн йил ичида шаҳар партия ташкилотида ишчилар сонининг учдан бир қисмдан зиёдроқ кўпайишига имкон берди. Коммунист-ишчиларнинг экономика тараққиётининг, Тошкент ижтимоий-сиёсий ҳаётининг барча жиҳатларидаги роли ва таъсири йил сайин муттасил ошиб боряпти.

Шунингдек, партия сафига интеллигенцияни қабул қилишга катта эътибор беряпти. Ҳозир шаҳарда ҳар беш инженердан бири, ҳар етти врачдан бири, ҳар икки фан докторидан бири ва ҳар уч фан кандидатидан бири коммунистдир.

Шаҳар партия ташкилотларининг капитал қурилишга катта эътибор бериши, бу соҳада партиявий таъсирни кучайтиришга интилиши натижасида қурилишда ишлаётган коммунистлар сони ўн йил ичида 26,7 процент кўпайди.

Транспорт, алоқа, савдо, хизмат кўрсатиш соҳаларида партия ядроси ошди.

Бутун мамлакатдаги сингари, шаҳар партия ташкилотлари сафи энг аввало, ёшлар, энг аввало энг яхши комсомоллар ҳисобига тобора кўпроқ тўлиб боряпти. Агар 1970 йилда партия сафига қабул қилинганлар орасида ВЛКСМ аъзолари 30,6 процентни ташкил этган бўлса, ҳозир 72,5 процентни ташкил этмоқда. Чилонзор, Фрунзе ва Акмал Икромов районларида КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинганлар ўртасида комсомоллар сони анча юқоридир.

Район партия комитетлари партия сафларини ўстиришда муҳим роль ўйнайдилар. Акмал Икромов, Киров, Октябрь, Сергели район партия комитетлари барча партия ташкилотларида қабул қилиш бўйича ишларга чуқурроқ кириб боряпти, ишлаётганларнинг айрим категориялари бўйича коммунистлар сафи ўсишини таҳлил этмоқда. Район партия комитетлари, жумладан Собир Раҳимов, Фрунзе район партия комитетлари бюроларида партия сафларини ўстириш бўйича бошланғич партия ташкилотлари фаолиятининг кўпгина масалаларини кўриб чиқиш ишчанлиги билан ажралиб туради.

В. И. Ленин номли электрон-техника, чинни заводлари, 11-«Висотстрой» қурилиш тресты ва бошқа кўпгина корхоналар партия ташкилотларида муносиб кишиларни партия сафига танлаб қабул қилиш борасида кўпгина ижобий тажрибалар тўпланган.

«Таштекстильмаш», «Ташсельмаш» заводлари, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида, 1-уйсозлик комбинати партия ташкилотларида якка тартибда танлаб қабул қилиш ленинча принципига риоя қилиниб, ҳар бир аризани зўр эътибор билан кўриб чиқишга, партия сафига кираётган кишининг фазилатлари ва нуқсонларини алоҳида баҳолаш ва фақат шундан кейингина коллектив суратда қарор қабул қилишга интилмоқдалар.

Шаҳарнинг кўпгина бошланғич партия ташкилотлари — трактор заводи, В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Малика» бирлашмаси, 2-уйсозлик комбинати ва бошқа бир қатор корхоналар партия ташкилотларининг иш тажрибаси коммунистларни жой-жойига қўя билиш ва шу асосда умуман меҳнат коллективлари бўйичагина эмас, балки бўлимларда— цех, бошқарма, участка, бригадаларда ҳам қабул қилиш тажрибаси билан бойиди. Кўпчилик партия ташкилотларида тавсиянома берувчиларнинг роли оширилмоқда. Уларнинг партия аъзолигига кандидатларни тарбиялашдаги иштироки кучаймоқда.

«Ўзбексельмаш» бирлашмаси, ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси ва бошқа кўплаб корхоналар партия ташкилотлари кандидат ўзини қандай кўрсатаётгани, партия сафига киришга қандай тайёрланаётгани билан мунтазам қизиқяпти, КПСС аъзолигига яқинда қабул қилинганларга ҳам эътиборни бўшаштирмаяпти.

Таҳлил шуни кўрсатяптики, ҳозир партия аъзолигига кандидатларнинг ярмидан кўпроғи битта доимий топшириққа эга. Баъзилари эса иккита ва ҳатто учта топшириққа эга. Шу билан бир қаторда уларнинг 31,7 процентигина вақтинчалик топшириқларни бажаришяпти.

Ёш коммунистларни ғоявий-сиёсий чиниқтиришда марксча-ленинча назарияни, КПСС ва Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини, Л. И. Брежневнинг асарларини чуқур ўрганишга, коммунистларнинг бурч ва ҳуқуқларини, партия ҳаёти нормаларини пухта ўзлаштиришларига катта эътибор бермоқда. Партия аъзолигига кандидатларнинг деярли ҳаммаси сиёсий ва иқтисодий таълим системасидаги ўқувга жалб қилинган.

Ёш коммунистлар мактаблари партияга янги қабул қилинганларни тарбиялаш ишида муҳим роль ўйнамоқда. Ўтган йили барча район партия комитетлари ва 40 та йирик партия ташкилотларида ана шундай мактаблар ишлаб турди. Октябрь ва Фрунзе район партия комитетлари, граждан авиациясининг 243-заводи, «Главташкентстрой»нинг транспорт бошқармаси партия комитетлари ёш коммунистлар мактабларида анча иш тажрибаси тўпланган.

Шу билан бирга, деб таъкидлади докладчи, шаҳар партия ташкилотларининг партия сафига қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш бўйича ишлари ҳали КПСС XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг қарорлари талабларига, Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларига тўла жавоб бермайди.

Ўтган йили шаҳардаги 133 саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа бошланғич партия ташкилотлари қабулни ташкил этишмади.

Шаҳарда бир қатор савдо ва умумий овқатланиш, транспорт корхоналари ва ташкилотларида коммунистларнинг нисбатан камлиги шаҳар хўжалигининг бу муҳим тармоқларида ишнинг аҳволига салбий таъсир кўрсатяпти.

8, 12-қурилиш трестлари, «Межгорсвязьстрой»нинг 4-қурилиш-монтаж бошқармаси, кўпчилик ремонт-қурилиш бошқармалари партия ташкилотларида партия қатлами шаҳардаги ўртача кўрсаткичдан пастдир. Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги корхоналари ва ташкилотларида ишлаётган коммунистлар сони беш йил ичида деярли ошмагани жиддий ташвиш туғдиради.

Куйбишев, Сергели ва Ҳамза районларида партия сафига янги қабул қилинганлар ўртасида хотин-қизлар оз.

2-ёғочни қайта ишлаш заводи, «Ташэлектромаш», электр-монтаж буюмлари заводларида, «Илғор», «Узбитхимпласт» бирлашмалари, ВАЗнинг областлараро маркази партия ташкилотларида партия сафига қабул қилишга танлаш, тайёрлаш ишлари бўш олиб бориляпти.

Партия сафига кираётганларни чуқур текширмаслик, уларнинг сиёсий, ишчанлик ва аҳлоқий сифатларини юзаки текшириш оқибатида яхши тайёрланмаган, тасодифий кишиларни қабул қилиш ҳоллари учраб қоляпти.

«Строймеханизация» трести, экскаватор заводи, трамвай-троллейбус бошқармаси, «Тошкент» мебель бирлашмаси, тўқимачилик комбинати партия ташкилотларида партия сафидан ўчирилганлар сони кўп. Партия ташкилотларининг бўш тарбиявий иш олиб бораётгани оқибатида КПСС аъзолигига кандидатларнинг айримлари кандидатлик стажини ўтай олмаётгани ҳоллари ҳамон мавжуд. Партия сафларини ўстириш, улар сифат составини яхшилаш тўғрисидаги ғамхўрлик, энг аввало ҳар томонлама ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий иш олиб боришни тақозо этади.

КПСС аъзолигига кандидатлар, ёш коммунистларни кундалик партиявий ва жамоатчилик ишларига активроқ жалб этиш, уларни амалий ишларда синаб кўриш, конкрет топшириқларни қандай бажараётганини текшириб кўриш, уларнинг ҳар бири марксча-ленинча ғояларини ва партия сиёсатини чуқур ўрганиши ва англаши ҳақида, коммунистнинг бурч ва ҳуқуқларини яхши ўзлаштириб олиши ҳақида ғамхўрлик кўрсатиш лозим. Ана шу мақсадда партия маорифи системасида ёш коммунистлар мактаблари машғулотларидан, партия ветеранлари, граждан уруши ва Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари билан учрашувлардан ҳамда ғоявий-сиёсий тарбиянинг бошқа формаларидан тўлароқ фойдаланиш лозим.

Пленумда сўзга чиққан Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари С. Хўжаева, Куйбишев район партия комитетининг иккинчи секретари В. Маркин, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари Ў. Султонов, трактор заводи мастери А. Федюшина, республика телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитети партия комитетининг секретари О. Мироқилова, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари А. Попов, «Строймеханизация» трести бульдозерчиси Т. Акромов, темир йўл транспорти инженерлари институти партия комитетининг секретари А. Ширяев, шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари С. Алиев Тошкент партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишларни такомиллаштириш, коммунистларнинг етакчилик ролини ошириш, партия сафларини муносиб кишилар билан янада мустаҳкамлаш юзасидан олиб бораётган ишлари ҳақида гапириб бердилар.

Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

КАПИТАЛ РЕМОНТСИЗ

Тошкент шаҳар марказлашган юк ташиш автомобиль трестининг 2502-автоколоннаси коллективи 1981 йил якунларига кўра энг тежамкор автохўжалик деб топилганди. Улар капитал ремонтсиз ёқилғи, шина, аккумулятор ва зарур машина қисмларини тежаган ҳолда 300 минг километр йўл босиб ўтдилар. Бу «3000 километрчилар» ташаббусини илғор ҳайдовчилардан, Ленин ордени кавалери О. Ҳасанов, III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери О. Собиров ҳамда Н. Кулаков ва И. Тоҳировлар бошлаб берганди ва бунда 100 дан ортиқ ҳайдовчилар қатнашган эди. Натижада 1981 йил плани 125 процентдан ошириб адо этилди ва минглаб сўмлик ёнилғи — мой, эҳтиёт қисмлар тежаб қолинди.

Бу ютуқ етакчи коллективнинг меҳнат активлиги ва ташаббускорлигини янада оширди. Яқинда колонна ҳайдовчилари янги ватанпарварлик ҳаракатини бошлаб бердилар. СССР 60 йиллиги нишонланадиган юбилей йилида колоннанинг 105 ҳайдовчиси «ЗИЛ—130» машиналарида капитал ремонтсиз 400 минг километр йўл босиб ўтиш ташаббуси билан чиқдилар.

Шаҳрим—фахрим

МУСОБАҚА АСОСИДА

Шаҳримиз кўчаларини ободонлаштиришда «Гордорстройремонт» трестига қарашли 4-ремонт қурилиш бошқармаси ишчиларининг ҳам улуши катта бўлмоқда. Коллектив бу йил 2 миллион 135 минг сўмлик иш бажариш мажбуриятини олганди. Январь об-ҳавосининг ноқулайлигига қарамасдан қурувчилар 130 минг сўмлик иш бажариб, ойлик планини ошириб адо этдилар.

Коллективда «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафталик» шиори остида ўзаро социалистик мусобақа қизғин тус олган. Бунда А. Алексеев бошлиқ 3-участка, В. Олиев бошлиқ 1-участка ишчилари пешқадамлик қилишмоқда. Шу кунларда бу илғор коллективлар Ҳуршид, Усмон Юсупов кўчалари ва Беруний проспектида қурилиш ва ободончилик ишларини олиб бормоқда.

Бундан ташқари сўнгги кунларда «Москва» меҳмонхонасидан Беруний проспекти томон 500 метрлик ярим ҳалқа йўл қурилиши ишлари ҳам бошлаб юборилди. Бу ерда 80 минг сўмлик иш бажарилиши кўзда тутилган.

ТЕЖАМКОРЛАР ТАШАББУСИ

«Совет касаба союзлари съезди бўладиган кунлари зарбдор меҳнат қиламиз!» — Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасининг 1-бичиқчилик цехи коллективи ана шундай ташаббус билан чиқди. Бу ташаббусни корхонанинг барча меҳнатчилари қўллаб-қувватлашди.

Мамлакат касаба союзлари анжумани очиладиган куни тежалган хом ашёдан 60 минг сўмликдан кўпроқ 7 минг жуфт пойафзал тайёрлашга аҳд қилинди.

Беш йиллик топшириқни икки ярим йилда бажариш ташаббускорларидан бири илғор бичиқчи Миракбар Ходиев пойафзалчилар коллективидан касаба союз съездига делегат қилиб сайланди. М. Ходиев ўтган йили 51 минг квадрат дециметрдан кўпроқ терини тежаб қолган бўлиб, ундан 18 минг жуфт болалар пойафзали тайёрланди. Касаба союз делегати бу йил 53 минг квадрат дециметр хом ашёни тежаш мажбуриятини олган.

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИ ЙИҒИЛИШИ

Собир Раҳимов райони халқ назоратчилари активининг йиғилишида халқ контроли органларининг 1981 йилдаги иш якунлари ва КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленуми қарорлари асосида бу йилги вазифалари кўриб чиқилди. Ўзбекистон Компартияси район комитетининг биринчи секретари З. Н. Абдураҳимов халқ контроли органларига партия раҳбарлиги ҳақида доклад қилди.

Актив йиғилиши қатнашчилари район комитетининг, халқ контроли ишлаб чиқариш группалари ва постларининг фаолиятини муҳокама қилдилар, назорат ишини янада такомиллаштириш йўлларини белгиладилар.

ХАЛҚАРО МАВЗУДА СУҲБАТ

Машаққатли курашда

Франция ярим йилдан кўпроқ вақтдан буён жиддий ўзгаришлар белгиси остида яшамоқда. Бу ўзгаришлар социалистларнинг коммунистлар ва мамлакатдаги бошқа сўл кучларнинг мадади билан дастлаб президент сайловида, сўнгра эса парламент сайловида эришган ғалабаси туфайли вужудга келди. Ҳокимият тепасида турган сўл ҳукумат сайловлар давомида берилган ваъдаларга мувофиқ равишда социал-иқтисодий ўзгаришлар кенг программасини аста-секин амалга оширмоқда. Масалан, ҳозирдаёқ аҳолининг энг кўп ҳақ тўланаётган категориялари даромадларидан олинадиган махсус солиқ жорий этилади, нефть монополиялари ва банкларнинг фойдаларидан олинадиган ажратмалар кўпайтирилди. Амнистия тўғрисида қонун қабул қилинди. Коммунистларнинг ташаббуси билан бу қонунга кейинги йилларда забастовкалар ва меҳнаткашларнинг бошқа чиқишларини ташкил этганлик учун ишдан бўшатилган барча касаба союз активистлари ҳуқуқларини тиклаш тўғрисидаги муҳим модда киритилди.

Меҳнаткашлар минимал иш ҳақи даражаси, шунингдек пенсия ва нафақаларнинг бироз оширилишини маъқуллаб кутиб олдилар. Ўтган ярим йил мобайнида экономиканинг давлат секторида бир неча ўн минг ишчи ўрни вужудга келтирилди. Бироқ бу тадбир кескин ишсизлик проблемасини камайтира олмади, албатта. Ҳозирги вақтда мамлакатда икки миллиондан кўпроқ ишсиз бор. Иш ҳафтаси соатини аста-секин қисқартириш тўғрисида қонун қабул қилинди. Пенсия тўлашни 60 ёшдан жорий этиш тўғрисидаги масала муҳокама қилинмоқда, парламентда уй ва квартиралар эгалари ўзбошимчалигини муайян даражада чеклаб қўйиш тўғрисидаги қонун лойиҳаси устида музокаралар бормоқда.

Ана шу ва шу сингари ислоҳотларни амалга ошириш парламентда ҳамда бошқа умуммиллий ва маҳаллий ҳокимият органларида камчилик ўринга эга бўлган буржуазия вакилларининг кескин қаршилигига дуч келмоқда. Ҳозирги Франциянинг ҳам экономика, ҳам давлат структурасига тааллуқли икки асосий янгилик: бир қанча энг йирик компаниялар ва банкларни национализация қилиш ва маъмурий децентрализация, яъни маҳаллий ўз-ўзини бошқариш системасини демократлаштириш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга ошириш масалалари теварагида кураш айниқса кескин тус олди.

Ҳукумат энергетика, химия ва электрон саноатининг бешта йирик монополистик бирлашмасини, 36 энг йирик банк ва икки молия компаниясини национализация қилиш тўғрисидаги қонун лойиҳасини ишлаб чиқди ва қараб чиқиш учун тақдим этди. Национализация программаси ғоят чекланган бўлиб, буржуа-демократик ислоҳотлар доирасидан четга чиқа олмади. Франция президенти П. Миттеран таъкидлаганидек, шу вақтга қадар мамлакатдаги барча ишлаб чиқариш қувватларининг 12 проценти давлат секторига тўғри келган бўлса, мазкур программанинг амалга оширилиши натижасида унинг улуши 17 процентни ташкил этади. Бунинг устига, унинг сўзларига қараганда, амалга ошириш планлаштирилмайди.

Шунга қарамай, национализация программасининг ҳозирги шаклининг ўзиёқ Франция учун олға томон қўйилган катта қадамдир. «Юманите» газетасининг ёзишича, бу программа экономикада йирик капитал ҳукмронлигини чеклаб қўйиш ва инфляцияга қарши курашда муҳим омил бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Миллий мажлис — парламент қуйи палатасида сўл блок мутлақ кўпчиликка эга бўлганлиги учун парламент юқори палатаси—сенатда ўнг партиялар кўпчилик ўринни эгаллаб туриши конституцияга мувофиқ ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлмайди. Шунинг учун ҳам национализация тўғрисидаги қонун лойиҳаларини парламентдан ўтказиб олиш унча қийин бўлмади. Бироқ ўнг оппозиция бу қонун лойиҳасини қўлланиш муддатини кечиктириш мақсадида Франция конституцион кенгаши— кенг ваколатларга эга бўлган ва мамлакатнинг бундан олдинги президенти иш олиб борган вақтда тузилган органнинг ёрдамидан фойдаланиб қолишга уринди. Бу кенгаш қонун лойиҳасининг бир қанча моддаларига, шу жумладан, национализация қилинаётган корхоналарнинг эгаларига тўланадиган компенсация миқдорини белгилашга оид моддаларини ўтказишга тихирлик қилди.

Ҳукумат шошилинч равишда қонун лойиҳасига ўзгартишлар киритишга мажбур бўлди. Натижада национализация давлатга аввал кўзда тутилганига қараганда анча қиммат тушадиган бўлди. Оппозиция ўз ихтиёридаги бирдан-бир восита — миллий мажлисда ҳукуматга ишончсизлик билдириш тўғрисидаги резолюцияни илгари сурди. Бироқ депутатларнинг кўпчилиги бу резолюцияни рад этди ва шу тарика национализация тўғрисидаги қонун лойиҳасини маъқуллади. Эндиликда қонун кучига эга бўлиш учун яна сенатда қараб чиқилади. Оппозициянинг национализацияга тўсқинлик қилишига кучи етмайди, аммо у бу программанинг амалга оширилишини чўзиб юбориши ва шу мақсадда турли хил найрангларни ишга солиши мумкин.

Маҳаллий ўз-ўзини бошқариш системасини демократлаштиришни кўзда тутувчи децентрализация тўғрисидаги қонун лойиҳасининг тарихи ҳам худди ана шундай бўлди. Бу қонун лойиҳасида, жумладан, маҳаллий ҳокимият органларига кўпроқ мустақиллик бериш ва Наполеон замонидан буён амал қилиб келаётган префектлар институтининг — жойларда тўла маъмурий ва молиявий ҳокимиятга эга бўлган маҳкамаларни тугатиш кўзда тутилади.

Бу қонун лойиҳасини парламентда муҳокама қилиш ярим йилдан кўпроқ давом этди. Ўнг оппозиция унинг тасдиқланишини чўзишга интилиб, ҳужжатга 4.000 та тузатиш киритди. Шунга қарамай, бу борада узоқ давом этган кураш натижасида миллий мажлис бу қонун лойиҳасини маъқуллади. Бироқ буржуа партиялари қўл қовуштириб турганлари йўқ, хабар қилинишича, улар яна конституцион кенгашдан фойдаланиш, «янги қонунни» конституцияга хилоф эканлиги баҳонаси билан уни барбод этишга уринмоқдалар.

Ю. ЛОПАТИН.
(ТАСС).

БУГУНГИ ТОШКЕНТ. Ленин проспекти манзараси. М. Нуриддинов фотоси.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЧОРСУ ЧИРОЙ ОЧЯПТИ

- ПРЕЗИДЕНТ МАЙДОНИ
- ЯНГИ ЕР ОСТИ ЙЎЛИ
- ЭНГ КАТТА ЁПИҚ БОЗОР
- «ЧОРСУ» МИКРОРАЙОНИ

Кўплаб оқшомхонлар редакциямизга мактуб йўллашиб, ҳозирда реконструкция қилинаётган ва қурилиш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилаётган кўҳна Чорсу даҳасининг истиқболи, Охунбобоев номли майдоннинг бўлажак қиёфаси ҳақида мақола беришимизни сўрашган. Қуйида ана шу ҳақдаги мақолани эътиборингизга ҳавола этамиз.

Шаҳримизнинг энг кўҳна ва энг катта районларидан бири Октябрь райони бўлиб, унинг энг зич аҳоли жойлашган райони Чорсу даҳасидир. Кейинги йилларда Чорсу бутунлай ўзгариб кетди. Бугунги кунда Марказий Бош Универсал магазини, Кўкалдош мадрасаси, Ўрта Осиёдаги энг йирик марказий шаҳар дорихонаси, фойдаланишга топшириш арафасида турган 23 қаватдан иборат 1100 ўринли «Москва» меҳмонхонаси— буларнинг ҳаммаси бугунги кунда Чорсу майдони архитектура ансамблини ташкил этади. Келгусида бу ерда қурилиш ишлари янада кенг кўламда олиб борилади. Меҳмонхона орқасидан катта спорт комплекси, 200 ўринли машина тўхташ жойи жой олади. Меҳмонхонанинг олд томонига Ўзбекистоннинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоевнинг катта ҳайкали ўрнатилади. Майдон ободонлаштирилиб, кўкаламзорлаштирилади. Самарқанд-Дарбоза кўчаси бўйлаб кўп қаватли янги турар-жой бинолари қуриш ишлари давом эттирилади. Жумладан, шу кеча-кундузда «ТашНИИПИгенплан» институти меъморлари тайёрлаб берган лойиҳани амалга оширишга киришиляпти. Унга кўра Навоий кўчасини Ўзбекистон кўчаси билан боғлайдиган — кенглиги 67 метр бўлган Самарқанд-Дарбоза кўчасини қайта тиклаш, пиёдаларга қулайлик туғдириш мақсадида эса Бош Универсал магазини рўпарасидан Навоий кўчасини кесиб ўтувчи янги ер ости йўлини қуриш ишлари бошланди. Яқин кунлар ичида эса Хадра майдонидан Беруний ва Уйғур кўчалари кесишган чорраҳагача бўлган қисмидаги трамвай ва троллейбус изларини ва йўлларини, шунингдек Навоий ва Беруний кўчаларини қайта тиклаш ишлари бошлаб юборилади.

Ҳозирги пайтда Навоий кўчасининг Бош Универсал магазини рўпарасидаги бурилиш қисмида транспорт ҳаракати бирмунча тиғизлашиб қолди. Шунинг учун ҳам биринчи навбатда меҳмонхона атрофида шаҳар транспортини бир томонлама ҳаракат қиладиган кичик ҳалқа йўлини қуриш мўлжалланган. Бу бунёдкорлик ишлари ҳам тез кунларда бошлаб юборилади. Сўнгра иккинчи навбат бўйича катта ҳалқа йўли қурилади. Бунинг учун Чорсу ва Жангоҳ ариқларига бетон қувурлар ётқизиб, узайтириш кўзда тутилган.

Чорсу майдонининг кўркига кўрк қўшувчи яна бир комплекс қад ростлайди. Бу Чорсу бозорининг ёпиқ ҳолдаги муҳташам биносидир. Бу бозорда 1.200 та савдо нуқтаси бўлади.

Кейинчалик Бош Универсал магазинини «Москва» меҳмонхонаси билан боғлайдиган Самарқанд-Дарбоза кўчасини кесиб ўтадиган ер ости пиёдалар йўли, Уйғур кўчаси билан Беруний кўчаси кесишган чорраҳада эса «Пойафзал моделлар уйи» биноси қурилади. Мазкур ер ости йўллари қуриб битказилгач, пиёдаларнинг кўчани кесиб ўтишларига зарурат қолмайди, натижада бу участкада шаҳар транспортининг узлуксиз ҳаракатини таъминлаш йўлга қўйилади.

Чорсу майдонини қайта тиклаш лойиҳасига Охунбобоев майдонидан бошлаб, Самарқанд—Дарбоза кўчаси бўйлаб то «Новоузбекистанская» кўчасигача «Чорсу» микрорайонини бунёд этиш киритилган. Янги микрорайонда 5, 9 ва 12 қаватли турар-жой бинолари қад кўтаради. Шунингдек, «Чорсу» микрорайонида 1176 ўринли мактаб, 320 ўринли болалар боғчаси ва озиқ овқат, саноат моллари магазинлари қурилади.

Хуллас, бир сўз билан айтганда, яқин ойлар ичида Охунбобоев майдони ҳамшаҳарларимизнинг энг гўзал маданий дам олиш зонасига ва йирик савдо-сотиқ марказларидан бирига айланади. Ҳеч шубҳа йўқки, Тошкентнинг 2 минг йиллиги нишонланадиган шодиёна кунларда, кўҳна Чорсу даҳаси гуллаб-яшнаб, гўзал Тошкентнинг ҳуснига ҳусн қўшиб туради.

Н. НУРМАТОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети архитектура-планлаштириш Бош бошқармасининг Тошкент шаҳри қурилишлари бошқармаси бошлиғи.

Коммунистик меҳнат зарбдори, слесарлар бригадасининг бошлиғи Т. Расулов 20 йилдан бери Тошкент тажриба механика экскаватор ремонти заводида меҳнат қилиб келмоқда. У кунлик план топшириқларини 200 процентдан адо этиб, айни пайтда 1983 йилнинг февраль ойи ҳисобига ишлаяпти.

СУРАТДА: социалистик мусобақа ғолиби Т. Расулов.

И. Шониғомов фотоси.

• СССР 60 йиллигига— 60 зарбдор ҳафта

Тежалган километрлар

Тошкентдаги 2521-автоколоннанинг илғор ҳайдовчиси Владимир Васьковский «ЗИЛ—130» машинасида капитал ремонтсиз 600 минг километрдан кўпроқ йўл босди. Шу билан у 7 минг сўмча тежади.

Владимирга янги ЗИЛнинг калити 1972 йилда топширилган эди. Ўшанда у машинани капитал ремонтсиз 300 минг километр юргизаман деганди. Вақт бу борада жуда кўп имкониятлар мавжудлигини кўрсатди.

Энди илғор ҳайдовчи янги бир маррани белгилаб олди. Автомобиль ҳозир ҳам жуда соз. Шунинг учун Васьковский «СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига—60 зарбдор ҳафта» шиори остидаги мусобақага илғорлардан бири бўлиб қўшилиб, машинаси билан 700 минг километргача йўл босиб ўтишга қарор қилди. Шундан кейин яна бир юқори марра—капитал ремонтсиз миллион километр йўл босиш вазифаси туради.

Машинани эҳтиёт қилиш—ёнилғи ва мой тежаб қолишнинг гаровидир. Ҳайдовчи бултурнинг ўзидагина қарийб 1,5 минг литр бензин тежади. Шунча бензин билан беш юз тоннадан кўп юкни ташиш мумкин. Васьковский тежаб-терғаш соҳасидаги юксак кўрсаткичлари учун минг сўм билан мукофотланди.

Энг яхши шофердан бошқалар ўрнак олмоқдалар. Бундан аввал автомобилни капитал ремонтсиз 300 минг километр юргизиш мусобақасида атиги бир неча киши иштирок этган бўлса, ҳозир 70 киши қатнашмоқда. А. Гулжигитов, Н. Сибагатуллин, Ш. Аъзамов каби ҳайдовчилар Васьковскийнинг ташаббусини қувватлаб, юк машиналарини капитал ремонтсиз 500 минг километргача йўл бостиришга қарор қилдилар. Автоколоннада техникани эҳтиёт қилиб ишлатиш учунгина эмас, шу билан бирга ёнилғи ва мой тежаш учун ҳам мусобақа кенгайиб бормоқда.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

Шеробод даштининг қўриқ хўжаликларида: «Октябрь 60 йиллиги», Партия XXV съезди номли ва Й. Охунбобоев номли совхозларда янги дорихоналар очилди. Бу ерда кўплаб дори-дармонлар, беморларни парвариш қилишда фойдаланиладиган предметлар бор. Ҳозир Сурхондарёда 90 дан кўпроқ дорихона ишлаб турибди. Ўн биринчи беш йилликда яна йигирмата дорихона қурилади. Буларнинг энг каттаси—уч қаватли дорихона Термизнинг янги микрорайонида жойлашади.

* * *

Охунбобоев шаҳридаги 2-мактабда ёш пазандалар конкурси ўтказилди. Юқори синф ўқувчи қизлари тайёрлаган лаззатли таомлар жюрининг юксак баҳосини олди. Бу мактабда уй-рўзғор юритиш тўгараги ҳаммага манзур бўлмоқда. Бу ерда жами ўнта тўгарак ташкил этилган бўлиб, уларда болалар расм чизишни, жонажон ўлка тарихини ўрганадилар, концертлар тайёрлайдилар. Мактабнинг синфдан ташқари иш тажрибасини Жалолқудуқ райони педагоглари ўрганишмоқда.

* * *

Шофиркон район марказида янги стоматология клиникаси беморларни қабул қила бошлади. Шифохонада хирургия, болалар, тиш протези бўлимлари, рентген кабинети бор. Поликлиникада Тошкент ва Самарқанд медицина олий ўқув юртларини битириб келган ёшлар ишламоқда.

* * *

Қўқон педагогика билим юрти дарсхоналарида зангори экран пайдо бўлди. Ўқувчиларнинг ўзи Сирдарё педагогика институтида яратилган лойиҳа бўйича ички телевизион системани монтаж қилдилар. Телеэкран ўқитишга ёрдам берибгина қолмай, лекциялар орасидаги танаффус вақтларида ўқитувчилар китобни қандай ўқиш, конспект тузиш тўғрисида суҳбат ўтказадилар, ўқувчиларни Ўзбекистоннинг тарихи билан таништирадилар.

* * *

Наманган педагогика институтининг юздан ортиқ студентлари биринчи бўлиб диагностика ва даволаш кабинетлари билан яхши таъминланган студентлар шифохонасида даволандилар. Бу ерда ўқишдан ажралмаган ҳолда даволаниш мумкин. Областдаги студентлар ва бошқа ўқув юртларининг ўқувчилари бу ерда дам оладилар ва ўқийдилар. Профилакторийни яқин йилларда кенгайтириш, спорт майдончаси, теплица қуриш мўлжалланмоқда.

* * *

Ҳамид Олимжон номли мактабнинг замонавий таълим-техника воситалари билан жиҳозланган кабинетлари бўлган янги биноси муддатидан илгари қуриб битказилди. Бу мактаб типовой лойиҳа бўйича Сирдарё районидаги «Правда» колхозида қад кўтарди. Унда 360 бола таълим олмоқда. Қўриқдаги областнинг кўпгина хўжаликларида шундай янги мактаблар қурилмоқда. Янги ўқув йилигача пахтакорлар ва чорвадорларнинг минглаб болалари янги мактабларда ўқий бошлайди.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР БЕРАДИЛАР

МАМЛАКАТ ВАХТАДА

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясида 1982 йилги план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа кенг қулоч ёзди. Мамлакатдаги саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарининг тобора янги-янги коллективлари Монголия касаба союзларининг шу йил май ойида бўладиган XII съездини зарбдор меҳнат билан кутиб олишга ҳозирлик кўриб, меҳнат вахтасига турмоқдалар.

«Касаба союзларининг XII съездига — ўн икки зарбдор меҳнат вахтаси» шиори остидаги социалистик мусобақада интернационал коллективлар пешқадамлик қилишмоқда. Ана шу коллективларда совет ва монгол ишчилари билан мутахассислари ёнма-ён туриб меҳнат қилмоқдалар. Монгол—Совет ҳамкорлигида барпо этилган «Эрдэнэт» кон-бойитиш комбинати коллективи меҳнат ғайрати ва сиёсий активлик намунасини кўрсатмоқда. Бу йил МХР кончилик саноатининг байроқдори йилига 16 миллион тонна рудани қайта ишлашдан иборат лойиҳа қувватига тўла-тўкис эришади.

Меҳнат унумдорлигини ва маҳсулот сифатини ошириш, резервлардан энг кўп даражада фойдаланиш, тежамкорлик режимига қатъий риоя этиш — мусобақанинг асосий мазмунидир. Илғор совет тажрибасини кенг кўламда ўрганиш ва оммалаштиришга, фан-техника ютуқларини халқ хўжалигига жорий этишга алоҳида аҳамият берилмоқда.

ТРАНСПОРТЧИЛАР ТАЖРИБАСИДАН

СОФИЯ. Болгариянинг «Халқаро автомобиль транспорти» бирлашмасидаги ҳар бир автомашина ўтган йили тежаб қолинган ёнилғи билан икки ярим минг километрдан йўл босди. Бутун бир комплекс тадбирлар жорий этилганлиги туфайли ана шундай тежамкорликка эришилди. Фан-техника тараққиёти ютуқларидан моҳирлик билан фойдаланиш ва шоферларнинг моддий манфаатдорлиги ана шу тадбирлар негизидир.

Автомобилларга тахографлар— рейс мобайнида махсус харитага машинанинг юрган йўли ва тезлигини, бекор туриб қолиш ва моторнинг бекорга ишлаш вақтини, ёнилғи сарфини, шунингдек бошқа кўпдан-кўп маълумотларни ёзиб борадиган аппаратлар ўрнатилган. Шофер ҳар бир сафаридан кейин 4 соат мобайнида харитани ва бошқа ҳисобот ҳужжатларини махсус контроль комиссиясига топшириши шарт. Бу комиссия шофернинг рейсдаги ҳаракатлари тўғрилигини, шу жумладан ёнилғи сарфининг мақсадга мувофиқлигини аниқлайди. Худди шу комиссия контроль-текшириш натижаларига мувофиқ шоферга қанча мукофот бериш кераклигини ҳам аниқлайди, у йўл қўйган хатоларни кўрсатиб ўтади. Ишларнинг бундай ташкил этилиши бир машинанинг аварияcиз юришини 80 минг километрдан 96 минг километргача кўпайтириш, кўп миқдордаги ёнилғини тежаб қолиш имконини берди.

СУРАТДА: кубалик пионерлар. ТАСС фотохроникаси.

Слётга ҳозирлик кўрмоқдалар

БУДАПЕШТ. Венгриянинг саноат корхоналарида, қишлоқ хўжалик кооперативлари ва давлат хўжаликларида ишлаб чиқариш рационализаторлари ва новаторларининг 1982 йил майида ўтказиладиган республика слётига тайёргарлик бошланди.

Ўтган йиллар ВХРда рационализаторлар ҳаракати тобора оммалашиб бораётганлигининг далили бўлди.

Республиканинг қурилиш индустриясига ўтган йили жорий этилган рационализаторлик таклифлари 300 миллион форинт иқтисодий самара берганлиги бунга яхши мисол бўла олади. Қишлоқ хўжалиги рационализаторлари беш йиллик жамғармасига қарийб ярим миллиард форинт қўшдилар. Венгрия рационализаторлари бу йил маҳсулот сифатини оширишни ҳамда хом ашё ва энергияни тежаш ишида янги резервларни қидириб топишни асосий вазифалар деб ҳисобламоқдалар.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

БУХАРЕСТ. Румининг Қора денгиз соҳилидаги Эфорияnordда ишга туширилган янги касаба союз шифохонаси дастлабки дам олувчиларни қабул қилди. Шифохона даволаш ва 1000 кишига мўлжалланган иккита турар жой корпусига эга.

Шу беш йилликда касаба союз шифохоналарида Румыния меҳнаткашларидан 2,5 миллиондан кўп киши ўз саломатлигини мустаҳкамлаб олади. Бундан ташқари, кооператор — деҳқонлардан 1,5 миллиондан зиёд киши қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативлари миллий бирлашмасига қарашли санаторийларга имтиёзли ва бепул йўлланмалар оладилар.

. . .

КОБУЛ. Халқ қуролли кучлари, АДР халқ милицияси ва Афғонистон Халқ Демократик партиясининг активистлари ташқаридан мамлакат территориясига юборилган контрреволюцион қуролли тўдаларни тугатиш операцияларини давом эттирмоқдалар. Сўнгги кунларда империализм ва реакцияга ёлланган бу тўдалар Парвон, Фарёб вилоятларида тугатилди.

Улар аҳолига жабр-зулм қилдилар, партия активистлари, хотин-қизлар, кексалар, болаларни ўлдирдилар, уй-жойларни таладилар, молларни ҳайдаб кетдилар. Бандитлардан чет элларда ишлаб чиқарилган кўплаб миқдордаги қурол-яроғлар, ҳарбий анжомлар тортиб олинди.

. . .

БРАЗИЛИА. Сан-Паулу шаҳрида Бразилиядаги пенсионерларнинг аҳволи тобора ёмонлашаётганлигига қарши оммавий намойиш бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари ҳукуматдан пенсия ёшидаги бразилияликларнинг аҳволини яхшилашни талаб қилдилар. Бразилия демократик ҳаракат партиясидан миллий конгресс депутати Фрейтас Нибре мамлакат бошидан кечираётган иқтисодий қийинчиликларни меҳнаткашлар гарданига юклаш борасидаги маъмурлар ниятини қоралади.

* * *

ЛОМЕ. Гана пойтахти Аккра шаҳрида эълон қилинган ҳужжатда революцияни ҳимоя қилиш комитетларининг ташкилий принциплари ва вазифалари баён этилган. Комитетларнинг асосий мақсади— кенг халқ оммасини мамлакатни бошқариш жараёнига жалб этишдан иборатдир. Миллий мудофаа муваққат кенгаши бу ташкилотларни тузиб, ҳокимият халқ қўлига ўтишини таъминлаш, халқнинг қонуний орзу-умидларини амалга ошириш ниятидадир, деб таъкидланади ҳужжатда.

Комитетлар сотқинликка қарши, давлат мулкининг ўғирланишига, хизмат ҳолатларининг суиистеъмол қилинишига қарши кураш юзасидан конкрет тадбирларни амалга оширади. Эксплуататор синфлар вакиллари революцияни ҳимоя қилиш комитетларига киришига йўл қўйилмайди.

ҚИШКИ КУРОРТ МАВСУМИ

СОФИЯ. Болгариянинг энг машҳур тоғли курорти — Пампорова қишки мавсум қизғин тус олган. Қишда камдан-кам бўладиган офтобли кунлар, гўзал табиат, чанғи трассалари кўпдан-кўп туристларни ўзига жалб этмоқда.

Курортимизга келиб кетган меҳмонларнинг истакларини ҳисобга олиб, курорт базаси ривожлантирилаётганлиги жуда хилма-хил талаб ва эҳтиёжларни қондиришимизга имкон бермоқда, деди «Балкантурист»нинг Пампороводаги директори П. Беров. Дам олувчилар тобора кўпайиб бораётганлиги бунинг далилидир. Масалан, ўтган йилнинг ўзида бу ерда 90 мингга яқин болгар ва чет эл туристлари дам олди.

Бу эса курортни модернизациялаш ва кенгайтиришга доимо эътибор беришни талаб қилади. Шу мақсадда тез орада 600 ўринли меҳмонхонаси, сузиш ҳавзаси, концерт зали бўлган янги комплекс очилади. 30 та алоҳида уйчадан иборат янги курорт поселкаси қурилмоқда, тоғ чанғичиларини 1200 метр баландликка кўтариб қўядиган механизмларни монтаж қилиш тугалланмоқда. Туристлар клуби уюштирадиган чанғичилар карнаваллари, меҳмонларни Родопа ўлкасининг тарихи, маданий ва табиий диққатга сазовор жойлари билан таништирадиган саёҳатлар дам олувчиларга ҳузур бахш этади.

СУРАТДА: Лаос жанубидаги коллектив хўжаликлардан бирида кофе хом ашёсини қуритиш пайти. ВНА—ТАСС фотоси.

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЁРҚИН ДАЛИЛИ

ХАНОЙ. Совет Иттифоқининг кўмаги билан Тханьхоа вилоятида қурилаётган Бимшон цемент заводининг биринчи навбати тантанали равишда ишга туширилди. Бу — янги корхона қурувчилари интернационал коллективининг Вьетнам коммунистик партияси бўлажак V съездига яхши меҳнат туҳфаси бўлди.

Оммавий митингда сўзга чиққан ВСР министрлар совети раисининг ўринбосари Чан Куинь Бимшон қурувчилари коллективининг фидокорона меҳнатига юқори баҳо берди. Заводнинг биринчи навбати муваффақиятли равишда ишга туширилганлиги Вьетнам билан Совет Иттифоқи ўртасидаги мустаҳкам қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликнинг янги ёрқин далилидир, деб таъкидлади у.

Бимшон — Социалистик Вьетнамда Совет Иттифоқининг кўмаги билан қурилаётган халқ хўжалиги объектларидан бири, холос. Улар орасида салкам икки миллион киловатт қувватли Хоабинь ГЭСИ Фалай иссиқлик электр станцияси ва бошқа бир қанча йирик корхоналар бор. Бу корхоналар тўла қувват билан ишлай бошлагач, Вьетнам индустриясининг ҳақиқий азим корхоналари бўлиб қолади. Мазкур корхоналарнинг коллективлари Вьетнам коммунистлари бўлажак анжумани шарафига бошланган социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» назорат пости

Мажбурият қоғозда қолмасин

«... танг жойларни тугатишга қодир бўлган корхоналарни тезроқ қуриб битказиб, ишга тушириш учун кучларни ҳар томонлама жамлаш шу беш йилликка хос хусусиятдир».
Л. И. БРЕЖНЕВ.

Тошкент тўқимачилик комбинати, «Ташпромстрой» тресті ва «Минмонтажспецстрой» ташкилоти партия комитетларининг кенгайтирилган кенгашида корхона реконструкцияси суръатини ошириш ва ишга тушириладиган объектларни муддатидан аввал фойдаланишга топшириш бўйича ҳамкорликдаги оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилинди.

Мажбуриятда 1982 йилда камида 3 миллион 200 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш белгиланган. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги ва республика «Минмонтажспецстрой» ташкилоти корхона реконструкциясида банд бўлган қурилиш ташкилотларига барча ишларни график асосида бажариш ва барча ишлаб чиқаришларда тўқимачиларнинг нормал ишлашини таъминлаш вазифасини юклади. Шунингдек, 1982 йил давомида пландан ташқари 20 минг сўмлик, шу жумладан 1-қурилиш-монтаж бошқармаси— 50 минг сўмлик, пардозлаш-қурилиш бошқармаси— 10 минг сўмлик, «Энергомонтаж» бошқармаси— 5 минг сўмлик иш бажариши белгиланди. «Главстройкомплект» ташкилоти ва «Стройкомплект» тресті иш графигига қатъий амал қилган ҳолда корхона реконструкцияси объектларига зарур ускуналар ва материалларни етказиб бериш вазифасини ўз зиммаларига олишди.

Қабул қилинган мажбуриятга биноан шу йилнинг сентябрь ойигача ип фабрикасидаги бўяш цехи, 100 ўринли тунги профилакторий қурилиши тўла тугалланади. Шунингдек, марказий иссиқлик пунктидан электр-иссиқлик маркази (ТЭЦ)гача бўлган иссиқлик трассаси фойдаланишга топширилади. Қурувчилар ип фабрикасининг бўяш цехини иссиқлик билан таъминловчи ички тармоқ иншооти ишларини март ойида тугатиш, июнь ойида эса «Текстильная» подстанциясини фойдаланишга топширишга аҳд қилишди. Шу йилнинг август ойида канализация— насос станцияси, фойдаланилган сувни қайта тозалаш резервуари ва канализация коллектори фойдаланишга топширилади. Октябрь ойида эса марказий иссиқлик пункти қурилиши тугалланади.

Ўз навбатида корхона раҳбарлари янги бошланадиган қурилиш объектлари учун вақтида майдон ажратиб бериш ва коммуникациялар графасини қурувчиларга топшириш ҳамда ёрдам сифатида ҳар куни 30 кишини қурувчилар ихтиёрига бериш мажбуриятини олишди. Корхона комсомол комитети корхона реконструкциясидаги ишга тушириладиган объектларга оталиқ қилишни активлаштиришга сўз берди.

Шундай қилиб, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида корхона реконструкциясида банд бўлган қурувчилар ўз зиммаларига улкан вазифаларни олишди. Тўқимачилар қурувчиларнинг реконструкция объектларида иш суръатини ошириш ҳаракатини мамнуният билан қаршилашди. Улар «Ваъдага вафо—мардниг иши» деганларидек, бош ва кўмакчи пудратчи қурилиш ташкилотлари (улар жами 17 та ташкилот) белгиланган мақсадни амалга ошириш учун янги йилнинг дастлабки ойиданоқ иш суръатини оширишади деб кутишган эди. Аммо, қурувчилар суръатни оширишмади, балки янада сусайтириб юбордилар. Январь ойининг дастлабки икки декадаси давомида барча қурилиш объектларида турғун сукунат ҳукмронлик қилди. Фақат сўнгги декадада 1-қурилиш-монтаж бошқармаси раҳбарлари қурувчиларни объектларга бошлаб келишди. Бугунги кунда қурилиш объектларида 90—100 киши ўрнига 70 киши ишламоқда. Корхона қурилиши объектларида банд бўлган қурувчилар ҳам «ғалвирни сувга солиб» ўтиришибди. Сабаби, объектлар бетон, арматура, қувур-бетон конструкциялари билан таъминланмаган. Фақат профилакторий қурилишида иш анча жонлангани сезилмоқда. Умуман олганда, корхона реконструкцияси объектларида иш суръати ҳамон қониқарсиз ҳолда. Мана, январь ойи тугади. Аммо бу ойда бажарилиши лозим бўлган қурилиш-монтаж ишлари учун ажратилган маблағнинг ярми ҳам ўзлаштирилмади.

КПСС XXVI съезди белгилаб берган Асосий йўналишларда енгил саноатда меҳнат унумдорлигини 18-20 процент ошириш айтилган. Зотан, бу ўн биринчи беш йилликда катта имтиҳондан ўтувчи қурувчилар учун ҳам тегишлидир. Улар барча имкониятларни ишга солишиб, янги қувватларни ўз вақтида ишга туширмоқлари лозим. Бунёдкорлар ўз аҳдига яраша юксак социалистик мажбуриятларни қоғозда қолдирмасликлари, балки уларни сўзсиз амалга оширмоқлари шарт.

Қурувчилар, қурилиш ташкилотлари раҳбарлари, биринчи навбатда бу ҳақда қайғурмоқлари керак. Зероки, эртанги кун муваффақияти бугунги кун ишига боғлиқдир.

В. АПАСОВ,
Ҳ. САЙДУЛЛАЕВ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбирлари.

ШУНДАЙ АЁЛ БОР...

НУРЛИ ЙЎЛ

ШИРИНЗАБОНЛИК, камтарлик, меҳрибонлик, ёқимтойлик, мулойимлик, орасталик — хуллас инсонга хос шундай яхши фазилатларни Ойшахон опа Тўраева сиймосида кўраман.

Бир оғиз ширин сўз дилга қувват, кўнгилга ором берганидек, Ойшахон опа билан бир суҳбатда бўлган одам бу меҳрли аёлни дилга жо қилиб олади.

Ойшахон опанинг ҳаёт йўли нурли бўлди. Шунинг учун опанинг ўзи ҳам бахтидан мамнун бўлиб гапиради.

— Ҳуррият замонда туғилиб яшаётганимдан бахтлиман. Бир воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди. 1940 йилда педагогика билим юртини тугатиб, биринчи бор дарс бергани синфга кирдим. Ўзимни шундай бахтиёр ҳис этдимки, қўяверасиз!.. Орадан беш йил ўтгач, Ленинграддаги Герцен номли Давлат педагогика институтининг аспирантурасига қабул қилиндим. Менга устозлик қилган педагогика фанлари доктори, профессор, марҳум академик Шолом Израйлович Генелни билан учрашганим, илмий раҳбаримнинг одилона меҳрибонликлари қалбимда абадий сақланиб қолди. Кейинчалик ҳам шундай ажойиб, меҳрибон, оқил кишиларнинг кўмагини олдим. Қаранг, одамлар нақадар меҳрибон, одамлар нақадар яхши!..

Ҳақ гап. Одамлар жуда яхши. Ойшахон опанинг ўзи ҳам ана шундай яхши одам. Унда қунт бор, ирода бор, ишга жасорати бор. Интилганга толе ёр. Ойшахон опа илм йўлида тинмай изланиб, 1956 йили педагогика фанлари кандидати бўлди. У катта илм даргоҳида — Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтида узоқ йиллардан бери ёш педагог кадрларни етиштиришда тинмай меҳнат қилиб келяпти. Ойшахон опа коммунист сифатида сидқидилдан ишлаб, институтда кўпчиликнинг ҳурматини қозонди. У бошланғич таълим педагогика кафедрасининг мудири, доцент бўлиб ишлаяпти.

Опанинг ҳурмати катта. У матбуотларда одоб, ахлоқ, бола тарбияси, аёллар иффати, оила мавзуларида кўплаб мақолалар чоп эттирган. Инсоний фазилатлар ҳақида, ўқитиш методикаси ҳақида ажойиб педагогнинг ўнлаб китоблари чиққан.

Ойшахон опа оилада мунис-меҳрибон она. Унинг ўғиллари, келинлари ўқимишли, одоб-ахлоқли, мулойим хулқли фарзандлар бўлиб етишган. Опахоннинг умр дўсти Мирсоат ака оиланинг яхши отахони. Мирсоат ака Эргашев ҳам Тошкент Давлат педагогика институтида дарс беради.

Зиёли бу оилада ҳамма нарса ораста, саранжом-саришта. Зеро, оиланинг фариштаси Ойшахон опа ҳамма нарсага ўзи бош-қош бўлади.

— Инсон меҳри, инсон мурувватидан ҳаёт ҳам гўзал, инсон дили ҳам мунаввар,— дейди Ойшахон опа. —Дунёда меҳру-вафодан яхшироқ яна нима бор!?

Ойшахон опа дам олиш кунларини мароқ билан ўтказади.

— Бўш вақтимда уйда қолиб болалар билан яйрайман, — дейди у. —Шу куни уйнинг ҳам жони киради. Тансиқ овқат қилиб, уйдагилар оғзига тутаман. Аёл — она учун бу нақадар бахтли онлар! Билингки, хотин кишининг қўли тегмаган уйда на файз, на барака бор. Кўпинча, вақт топишим билан адажоним билан онажонимни зиёрат қилгани бораман. Ўзинг ота-она бўлганингдан кейин ота-она қадрига яна ҳам етарkансан. Мен ота-онамни азизу-мукаррам тутаман.

Ойшахон опанинг ўзи ҳам шундай азизу-мукаррам, лобар ва дилбар аёл. Унинг қалбида одамларга меҳр офтоби чарақлаб туради.

Тўлқин РАСУЛЕВ.

УШБУ САҲИФАДА:
- ОЛИМАНИНГ ИБРАТЛИ ҲАЁТИ.
- ШЕЪРИЯТ ГУЛШАНИДАН БАҲРА ОЛИНГ.
- ЭНГ УЛУҒ ЗОТ МАДҲИЯСИ.
- КЎЗ ЯШНАЙДИ, ДИЛ ҚУВОНАДИ.

• Яхши хислат— гўзал фазилат •

Меҳригиёсиз, онажон!

Сен хаёлсан, орзусан, куйсан,
Сен эзгу ҳис, гоҳ ширин ўйсан.
Ўзинг айтгин, не бўлар ҳолим,
Ногоҳ сени йўқотиб қўйсам.

(Қўшиқдан).

Она! Қанчалик меҳр-муҳаббатга бой инсон! Онадек қалби юмшоқ, шафқатли, нозик қалб йўқ дунёда! Ҳар бир тирик жонзод бошига оғир мусибат тушганда ёки аччиқ оғриқ пайдо бўлганда ногоҳ «Она!, Ойи!, Опа!» деб нидо қилиб юбориши табиий.

Оналар ҳақида кўп марта мазмунли олқишлар битилдики, яна битиладики, булар барибир оздир. Баъзан баъзи бир калтафаҳм ёшларни тартибга, тарбияга чақириб туришга тўғри келиб қолади. Бир парча этни ардоқлаб боқа бошлаган ёш она онасининг қадрига осонгина ета бошлайди. Лекин тўқликка шўхлик қилиб ўсган ўғиллар эса анчагина кечикиб, умрлари ярмидан ўтгандагина оналарининг эсларига олиб ёки тез унутиб юборадилар.

Ота-оналаримиз бизни фақат дунёга келишимизга сабабчи бўлиб қолмасдан, қўллари, кўзлари бизнинг устимизда бўлиб ўстирдилар, қучоқларига олиб ухлатдилар, йиғлаган пайтларимизда йиғидан тўхтатиш учун бутун кучларини сарф этдилар. Касал бўлганимизда бошимизда гирди-капалак бўлиб бойланиб, бутун роҳатларини йўқотдилар, шифо топишимиз учун ҳамма чорага киришдилар, ейдиган, ичадиган, кийдиган нарсаларимизни ҳозирлаб, ҳар кимдан зиёда севдилар. Ўқитдилар, тарбияладилар, одобли-ахлоқли бўлиб етишмоғимиз учун бутун куч-қувватларини сарф этдилар. Ўсиб етишганимиздан кейин бошимизга мушкул ишлар тушганда, оғир кунларда қолган вақтимизда тасалли бердилар, кўнглимизни кўтардилар. Шод-хуррам бўлган чоғларимизда шодлигимизга иштирок этиб, номус ва шарафимизни сақладилар. Бахтли, саодатли бўлишимизни тиладилар.

Биз кишиларга эзгулик қилиш бурчимиз экан, шу қадар эзгулик қилган ота-оналаримизнинг, биз фарзандлари устидаги бурчлари жуда ҳам юқоридадир. Шунинг учун уларнинг розиликларини, таҳсинларини олишимиз, иззат ва обрўларини битирадиган ярамас ишлардан сақланишимиз лозимдир.

Фарзандларимиз ўзимизни ҳурмат этишларини тиласак, албатта ота-онамизни ҳурмат қилишимиз, буйруқларини бажо келтиришимиз ҳам фарз, ҳам қарздир.

Онаизор сулоласидан бўлган сингилларни, вафодор ёрларни, азиз опажонларни ҳар қанча эъзозласалар арзийди эркакларимиз. Шу ҳақда бир ҳикояни эътиборингизга ҳавола қилмоқчиман.

Бир киши хотинидан шикоят қилмоқчи бўлиб, дўстининг уйига келди. Ҳовлидан қаттиқ-қаттиқ товуш эшитиларди. У киши эшикни қия очиб, ҳовлига қаради. Ҳовли юзида фозил дўсти кулиб жим турарди, хотини эса алланималарни қичқириб тушунтирарди. У киши ўз-ўзига:

— Дўстимнинг ўзи мендан баттар ҳолда экану, яна мен хотинимдан шикоят қилгани келиб юрибман, — деб орқага қайтмоқчи бўлди. Дўсти унинг келиб, қайтиб кетаётганини кўриб қолди, югуриб чиқиб уни тўхтатди. Нима учун келиб, яна қайтиб кетаётганининг сабабини сўради. У киши ҳамма воқеани баён қилгач, фозил дўсти айтди:

— Хотинларимизнинг ҳақлари кўп, уларни ҳар қанча ҳурмат қилсамиз арзийди. Улар ширин-шакар фарзандларимизни туғиб, вояга етказадилар, овқат тайёрлайдилар, ота-онамизнинг ҳурматини, хизматини бажо келтирадилар, кир ювадилар, бизларнинг хатоларимизни вақтида тўғрилаб турадилар. Баъзан хато сўзлаган бўлсалар, кечириб, хатоларини мулойимлик билан тузатишимиз керак. Тўғри айтган сўзларини, фойдали маслаҳатларини қабул қилайлик, баъзан асабийлашиб, қаттиқ-қурум гапирсалар, қўполлик қилмасдан индамай кулибгина енгишимиз лозим. Ҳамма оғирликни улар устига юкламасдан, уй ишларида ёрдам берайлик. Оналарни қадрлайлик, ҳурмат қилайлик! Дўстим, бор уйингга қайт, хотининг билан тотув бўлиб яша, сен яхши бўлсанг, хотининг сенинг айтганингдан чиқмайди, ҳурмат қилади.

У киши доно дўстининг насиҳатларига амал қилиб, хотини билан апоқ-чапоқ бўлиб яшаб юрибди.

Турмушда турли воқеалар учраб туради. Ҳар бир инсон ўз хоҳиши бўйича ўз ҳис-туйғуси билан ҳаётини ўтказади. Ота-она бўлиш осон. Лекин фарзандларини вояга етказиш, оталик-оналик меҳрини уларга баробар улашиш, қалб кўри, меҳр чашмаси билан суғориш чин инсон қилиб етказиш мушкул вазифа. Айниқса, оналар меҳр улашишда шунчалар саҳийки, ҳатто бу борада қуёш ҳам она олдида ҳижолатда қизаради.

Ҳеч бир шубҳасиз айтиш мумкинки, яхши хислат— гўзал фазилатли одамларнинг оналари ҳеч қачон озор чекмайдилар.

О. КАРИМОВА.

ЯНГИЛИК! ХАБАРИНГИЗ БОРМИ!

ШАҲРИМИЗДА ЯГОНА

«Халқлар дўстлиги» майдонидаги 12 қаватли муҳташам бинонинг биринчи қаватида Тошкент ресторанлар трестига қарашли, шаҳримизда ягона бўлган ярим тайёр маҳсулотлар билан савдо қилувчи магазин аҳоли хизматига топширилди. Магазинда ярим тайёр маҳсулотлар билан савдо қилувчи бўлим, сут маҳсулотларидан тайёрланган ичимликлар билан бирга, 40 ўринли янги овқат бўлими мавжуд.

Бу магазиннинг шаҳримиздаги бошқа ана шундай магазинлардан фарқи шундаки, ёш уй бекалари учун махсус бўлим ажратилган. Ундан хотин-қизларимиз ўзлари учун керакли бўлган ярим тайёр маҳсулотларни сотиб олишиб, маслаҳат бериш бўлимига учрашишлари мумкин.

Бахт калити— меҳнатда, меҳнат қилган иззат ҳам топади. Муҳаррамхон Маликова тикувчилик ҳунарини эгаллади. У кўп йилдан бери шаҳримиздаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1-цехида тикувчи-моторист бўлиб ишлаяпти. Бу илғор аёл коммунистик меҳнат зарбдоридир. Муҳаррамхон кунлик нормасини 140 процент адо этмоқда.

И. Шонноғомов фотоси.

ОДАМЛАР, ОДАТЛАР

Келинлар ярмаркаси

Саноат маҳсулотлари ярмаркаси, кийим-кечаклар ярмаркаси, китоб ярмаркаси, яна кўпдан кўп ярмаркалар бўлишини кўпчилик билади. Қарангки, Марокашнинг Атлас тоғлари этагида жойлашган Имилхил деган сўлим қишлоқда ҳар йили кеч кузда келинларнинг уч кунлик ярмаркаси ўтказилар экан.

Мамлакатнинг турли бурчакларидан йўлга чиққан сулув қизлар ва оила қуриш иштиёқида юрган йигитлар туяда, отда, аравада, ҳатто пиёда юриб Имилхил қишлоғидаги махсус майдонга йиғилишади. Ярмарка очилгач, йигитлар қизларни бамайлихотир синчиклаб томоша қилиб юришади, шу тариқа ўзларига муносиб қаллиқ танлашади.

Тенги билан топишган ҳар бир йигит йигирма дирҳамдан пул тўлаб никоҳ қоғози олади, вилоят бошлиғи келиб ҳамма келин-куёвни бир йўла никоҳлайди. Шундан кейин келинларнинг исми-шарифлари махсус дафтарга қайд этилади. Никоҳнинг расмий қисми тугагач, ўйин-кулги, никоҳ базми бошланади, сўнг келин шу ердан тўппа-тўғри куёвникига йўл олади. Куёв тўра туя ёки отда, жуфти ҳалоли — келинпошша эса унинг ортида пиёда йўлга равона бўладилар.

Қизиқ никоҳ

Япон календарларида бахтли кунлар белгилаб қўйилади. Никоҳ тўйи шу бахтли кунлардан бирида ўтказилади. Бахтли кунлар 1 март билан 20 май оралиғида, бинобарин никоҳлар ҳам шу кунларда ўтказилиши мақсадга мувофиқ ҳисобланади.

Келинни никоҳга тайёрлаш ҳам осон иш эмас. Никоҳ куни келиннинг юзи оппоқ ва салгина пушти ранг бўлиб, садафдек ялтираб туриши керак. Келинга зарбоф кимоно— никоҳ кийими кийгизилади, бошига парик кийдирилади, қўлига кумушранг зар билан турна расми солинган зонтик берилади. Куёв тўра тўй куни европача тикилган замонавий қора костюм кияди.

Бўйиндаги ҳалқалар

Бирманинг тоғли районларидан бирида падаунглар яшайди. Уларнинг аёллари бўйинларига ҳалқа тақади. Бу ҳалқалар йўғонлиги 10-12 миллиметр келадиган мис симдан ясалади. Спираль тарзидаги ҳалқа елка билан томоққа тиралиб туради, спиралнинг баландлиги 25-35 сантиметр бўлади.

Биринчи ҳалқа қиз бола 7-8 ёшга киргач тақилади. Бу жуда тантанали ўтказилади. Шу таҳлит аёлнинг ёши улғайган сари ҳалқа тақиб бориллаверади. Ҳалқа туфайли бўйин умуртқалари ораси кенгайиб, бўйин узаяди. Ҳалқаси кўп, бўйни узун аёл соҳибжамол ҳисобланади.

Ёшлигидан бўйнига ҳалқа тақиб, бўйни узайган аёл ҳалқаларсиз бошини кўтаролмайдиган бўлиб қолишади. Шунинг учун бу элатда эрига ҳиёнат қилган аёлнинг бўйнидан ҳалқалари олиб ташланади, натижада аёл ўлади.

ҚИЗЛАР ДАФТАРИДАН

ЁНИБ ТУРСИН

Бўлиб яхшига ҳамдам, ҳар сўзингдан бол томиб турсин,
Бу қалбинг мангу меҳнат иштиёқида ёниб турсин.

Яшарсин то тириксан, англа инсонлик буюк бурчин,
Қилиб халқингга хизмат, фойдасиз ишлар қолиб турсин.

Ўзингда жамлагил ҳаргиз жамики яхши хислатни,
Биродар, дўст, қадрдон сендан ибратни олиб турсин.

Тилингни сайратиб булбул каби шундоқ мақом этки,
Ёқимли суҳбатинг ҳар лаҳзаси нурга тўлиб турсин,
Агар, Раҳбар, назм битмоқ учун қўлга қалам олса,
Неки бор яхши ишлар қалбига илҳом солиб турсин.

Раҳбар БАҲРОМОВА.

УЛУҒ ИНСОНЛАРГА

Бутун коинотни қопласа булут,
Ва кўрсатмай қўйса
зиёни буткул, —
Дўстим, сен қуёшнинг ғамини унут,
Зарраси ҳам мангу, қуёши тугул.
Улуғ деб атайди кимларни жаҳон,
Ва кимга бош эгиб, қилади таъзим.
Халқ ғамидан ўзга ғами бўлмаган,
Одамлар абадул аталур азим.
Халқимки жаҳонда бақувват, бардам,
Боболардан мерос авлодга бардош.
Юлдуз бўлиб порлар, тун қаърида
қаҳрида ҳам,
Улуғлар — зулматни енгувчи қуёш.

Муяссар ОТАЖОНОВА.

ҚОРА КЎЗИМ

Қора кўзим, баҳор келди, сиз ҳам келсангиз,
Борлиқ кулди, юракларда ҳислар беқирғоқ.
Қизлар рашкчи бўлишади, қани билсангиз,
Сиз ҳақдаги ўйларимга ҳеч қўнмаса доғ.
Қора кўзим, кўзларингиз кўзим олдида,
Фақат менга насиб этса улардаги ўт.
Тунлар бедор ўтаяпти улар дардида,
Дуч келганда тугён эмас, кўрганим сукут.

Бу ҳақорат туюлади эрка дил учун,
Бизни ўкинч қамчилари савалай бошлар.
О, сиз ҳали ҳис этмайсиз садоқат кучин,
У чин дилдан нола қилса эригай тошлар.
Қора кўзим, биз нолани хуш кўрмаймиз кўп,
Ўзни сира сиз деганда ерга урмаймиз.
Сир бермаймиз кўча-кўйда келиб қолсак дуч,
Гарчанд дилнинг кўз тутгани, зор кутгани сиз.
Қора кўзим, баҳор келди, сиз ҳам келсангиз..

Бибисора ТУРОБОВА.

МЎЪТАБАР ДАРГОҲДА

Илҳомбахш маскан

В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг илмий ходимлари ва лекторлар группаси пролетариат доҳийсининг ғояларини, КПССнинг тарихий тажрибасини, КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Коммунистик партияси XX съездининг материалларини омма ўртасида кенг пропаганда қилишда ибратли ишларни олиб боришмоқда.

Музей илмий ходимлари ва лекторларининг кўпчилиги хотин-қизлардан иборат. Катта илмий ходимлар Светлана Элчибекова, Люция Мосиводова доимий экспозицияларга янгилик киритиш билан бирга, янги-янги кўргазмалар ташкил этмоқдалар.

Илмий ходимлар тайёрлаган «Ленин партияси съезддан-съездгача», «КПСС — Ленин партияси» каби кўчма кўргазмалар В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида, трактор заводида, бадиий буюмлар фабрикасида, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмасида ва бошқа корхоналарда намойиш қилинмоқда. Бу кўргазмалар асосида музей лекторларидан Сўлмас Козимова, Татьяна Александрова, Нина Оликова корхоналар ходимлари учун мароқли лекциялар ўқимоқдалар.

Ёшларни ғоявий-сиёсий тарбиялаш ишларини янада такомиллаштириш борасида бу лекторлар мунтазам иш олиб боряптилар. «В. И. Ленин ёшлар ҳақида», «КПСС XXVI съезди ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш тўғрисида» каби тематик ва проблематик лекциялар ёшларни марксча-ленинча назарияни, КПСС XXVI съезди материалларини қунт билан чуқур ўрганишга илҳомлантирмоқда.

Музейда ҳар йили 300 дан ортиқ оммавий-сиёсий тадбир ўтказилади. Табаррук даргоҳнинг зиёратчилари учун ленинча ўқиш, лекциялар, лекторийлар, конференциялар, семинарлар, ветеранлар билан учрашувлар ташкил этилмоқда.

Мўътабар даргоҳ лекторларидан Кавсар Ризаева, Гулпошша Эргашхўжаева, Саида Мугиновалар олиб бораётган обзор, тематик, проблематик суҳбатлар мазмунан таъсирчанлиги билан тингловчиларда чуқур таассурот қолдирмоқда.

Ф. МИРРАҲИМБОЕВА,
В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг илмий ходими.

• Санъатнинг сеҳрли олами

«ГЎЗАЛ»НИНГ ГЎЗАЛИ

Севимли хонанда қўшиғи қанчалик инсон қалбига ҳузур бахш этса, моҳир раққосанинг товусдек хиромн ҳам томошабинни шунчалик ўзига ром айлайди.

Саҳнамизни осмонга қиёс этгудек бўлсак, уни сайёралар, юлдузларсиз тасаввур этолмаймиз. Тамарахоним, Мукаррамахоним, Галия Измайлова, Қундуз Миркаримова, Раъно Низомова, Қизлархон Дўстмуҳамедова, Дилафрўз Жабборовалар саҳнага чиққанларида гўё осмоннинг ўзи томошага келади, юлдузлар санъатимиз гўзалларига ҳавас қилади...

Ҳар бир санъаткорнинг ўз усули, даврада ўз ўрни бор. Бир жайрон боқиши, латофатли хиромн билан томошабинни сеҳрлаб қўядиган яна бир фидойи раққосамиз Гулчеҳрахон Исмоилова-дир.

Ўзбек Давлат филармонияси «Гўзал» ансамблининг раққосаси Гулчеҳрахон Исмоилова репертуари жуда бой ва ранг-барангдир. Биргина «Лазги» рақси раққосанинг энг сара ўйинларидан бири сифатида ўн йилдан бери концерт кечаларига файз ва шукуҳ бағишламоқда. Гулчеҳрахон рақси кўчирма ҳам эмас, назира ҳам эмас, балки фақат унинг ўзига хос «Лазги»дир. У Урганчдаги Низомий номли мактабда ўқиб юрган кезлари ҳаваскорлик тўгарагига қатнашарди. Гулчеҳра район, область санъат байрамларида, халқ талантлари кўрикларида кўзга кўринди, мукофотларга сазовор бўлди.

Гулчеҳра 1961 йили «Шодлик» ашула ва рақс ансамблига қабул қилинди. Кўп ўтмай ёш раққосани Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти Комилжон Отаниёзов ўзининг этнографик «Лазги» ансамблига чорлади. Гулчеҳра бу ижодий коллективда ўзбек миллий рақсларини қунт билан ўрганди, ижро этди. «Муаттар», «Ҳисор», «Эмасму», «Лазги», «Тановар», «Гули Сурх», «Гули Барно» каби турли ижро услубига мансуб рақслар раққосанинг кўп йиллик изланишлари маҳсулидир.

Гулчеҳра Исмоилованинг Тошкент театр ва рассомчилик санъати институтида олган сабоқлари санъатнинг сеҳрли оламида ўз рақсларини яратиш имконини берди.

М. СОБИРОВА.

«Шириним, асалгинам!..»

Е. Ботиров фотоэтюди.

ҚУЛАЙЛИКЛАР АДРЕСИ:

ЎЗИНГИЗНИ УРИНТИРМАНГ

Кийимингиз хушбўй ҳид таратиб турса, баҳри-дилингиз очилади. 3-ҳаммомлар ва кир ювиш комбинати хизматчилари кийимга ишлов беришнинг янги усули— ҳушбўй ҳид билан тўйинтиришни жорий этишмоқда. Аёлларимиз 41-47-35, 41-47-37 телефонига қўнғироқ қилиб, кирларини уйлардан олиб кетиш учун буюртма беришлари мумкин. Кирлар уйдан олиб кетилиб, ювилиб, дазмол қилиниб, яна ўша айтилган вақтда олиб бориб берилади. Буюртмалар шаҳримизнинг қайси бир бурчагидан қабул қилинишидан қатъий назар, кира ҳақи учун 25 тийин тўланади.

Ҳозир ана шу кир ювиш комбинатининг шаҳримизда 12 та пункти бўлиб, бу комбинат бир кунда тўрт тонна кир ювишга мослаштирилган.

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Кўзгунинг нози...

Барчага маълумки, инсон ўзининг ҳусну-жамоли ва аксини фақатгина кўзгу —ойна воситаси орқали яққол кўра олади.

Кафтдек кўзгу бўлмаса, аёлларимиз ўз чеҳраларига оро беришлари у ёқда турсин, ҳатто қош ва киприкларига ўсма билан сиё бериш ҳам қийин бўлади. Шу туфайли ҳам кўзгуни тиниқ ва бенуқсон бўлишига доимо ҳаракат қиламиз.

Кўзгу тик тушадиган Қуёш нури ҳамда намликни унча хуш кўрмайди. Ойна—кўзгу ойда бир-икки марта сирка билан намланган юмшоқ, туки тўзғимайдиган латта билан артилиши лозим.

Кўзгу тоза ва ёрқин бўлиши учун уни юваётган сувга бир оз синка қўшилиши керак бўлади.

Шуни айтиш керакки, кўзгунинг орқа томони ниқобланмаган бўлса, у намликка нисбатан нозик бўлади. Шунинг учун кўзгунинг орқасини пуфлаб чангини кетгазиш ёхуд қуруқ момиқ латта билан артишга тўғри келади.

ҚАНДИЛЛАР ҚАНДАЙ ТОЗАЛАНАДИ?

Мабодо қандилларни тозаламоқчи бўлсангиз, аввало электр токи манбаини ўчириб қўйиш лозим.

Одатда шиша ва биллур қандиллар ўрнидан олиниб, содали илиқ сув ёки совун билан ювилиб, силкитиб қуритилади.

Қандил жез, бронзадан иборат бўлса, уни ва лампаларини тозалашда тиш пороши билан новшадил спиртининг омухта бўтқасидан фойдаланилади. Аралашмани чўтка билан суртиб, қуриганидан сўнг дағал, қуруқ мато билан артиб ташланади.

Доно ХЎЖАЕВА.

— Менинг ҳам шунча ёшга кирган ўғлим бор, лекин уни боқиш, кийим-кечагини қилиб бериш ҳалиям менинг бўйнимда.

— Мен эримнинг туғилган кунига ўзидан яшириб йиққан 100 пачка сигаретни совға қилмоқчиман.

А. Ҳолиқов расмлари.

СЎНГГИ ҚЎШИҚ

(ҚАТРА)

Оппоқ тонг отди. Бу тонг нечундир ўзгача, борлиқ нурга тўлиқ. Баҳор нафаси сезилмоқда. Қалбда ширин орзу-истаклар туғён урмоқда. Ёқимли шабада кишига ором бағишлайди. Узоқлардан дилрабо қўшиқ янграмоқда. Бир зум ўйга толиб, қулоқ тутаман.

Сен қўшиқ куйлаяпсан!... Қўшиғинг майин, қувноқ. Дилга бир олам завқ, ором бағишлайди. Сен жўшиб, дилдан куйлаяпсан. Овозинг жарангдор, ширали. Қўшиғинг баҳор нафасидек ёқимли, борлиқ узра янграмоқда. Овозинг олис-олислардан акс садо бермоқда. Сен бахтиёрсан. Бахтингни, қувончингни, қалбдаги муҳаббатингни қўшиғингга қўшиб айтаяпсан.

Сен қўшиқ куйлаяпсан!.. Узоқдан қўшиғинг садоси янграяпти. Деразани очиб бутун вужудим билан тинглайман. Сен ҳамон бахтиёр, шодон куйлаяпсан. Севгинг сенга илҳом, қанот бағишламоқда. Қўшиғинг оҳангига маст бўлиб, ўйлайман: «Эй, бахтли инсон, муҳаббатинг абадиймми? Қўшиғинг абадий янграйдими?».

...Йиллар ўтди.

Сен қўшиқ куйлаяпсан!... Аммо қўшиғинг мунгли, ғамгин янграмоқда. Тақдир муҳаббатингга раҳна солди. Қўлингга тор, қалбингга илҳом берган муҳаббатинг сендан юз ўгирди. Қалбингда фақат бир қўшиқ қолди. Бу — сўнгги қўшиқ...

Сен ёниб куйлаяпсан!... Қалбинг йиғламоқда, торинг бўзламоқда. Овозинг бўғиқ, оғир ва секин куйлаяпсан. Юрагингда алам. Сўнгги бор қўшиқ куйлаяпсан. Мунгли ва маъюс.

Дилором ИКРОМОВА.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ — ОММАГА

ТОШКЕНТ ШАҲАР ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Йилдан-йилга физкультура ва спорт ҳамшаҳарларимизнинг ҳаётидан муқим ўрин олиб боряпти. Шу кунларда ҳар тўрт тошкентликдан бири физкультура ва спорт билан шуғулланяпти. Физкультурачилар кўпсонли армиясининг энг яхши вакиллари Жаҳон, Бутуниттифоқ ва республика мусобақаларида қатнашиб, яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар.

Булар ҳақида республика пойтахти физкультура ва спорт активининг йиғилишида гапирилди. Тошкент шаҳар спорт комитетининг раиси Н. Р. Бойжонов доклад қилди. У жумладан КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада ошириш тўғрисида»ги қарори ўтган йили барча спорт ташкилотлари ва физкультура коллективлари, барча физкультурачилар ва спортчиларга катта таъсир кўрсатди. Партия ва ҳукуматимизнинг қарорларига биноан шаҳарда физкультура ва спортни оммалаштириш борасида олдинга қадам қўйилди. Физкультура ва спорт ишларини яхшилаш масалалари бир неча марта шаҳар партия комитети, партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг йиғилишларида муҳокама этилди.

XVIII шаҳар спартакиадаси энг оммавий тадбир бўлиш билан бирга ҳақиқий маънода спорт байрамига айланди. Бу спартакиадада турли ёшдаги ва турли касб эгалари бўлган 494 минг тошкентлик иштирок этди. Айниқса, Ленин ва Ҳамза районларида спартакиада мусобақалари оммавийлиги ва уюшқоқлиги билан ажралиб турди. Шу боисдан ҳам бу районлар умумий якунда биринчи ва иккинчи ўринни эгаллашди. Учинчи ўринга эса Куйбишев районининг командаси кўтарилди.

Аҳоли турар жойларида физкультура ва спортни оммалаштириш янада яхшиланди. Ўтган йили Собир Раҳимов райони тажрибаси асосида шаҳардаги кўпгина районларда саломатлик шаҳарчалари, спорт майдончалари комплекслари барпо этилди.

Ўқувчиларни комплекс тарбиялашда физкультура ва спортнинг роли ошди. «Умид стартлари» мусобақалари жуда яхши ташкил этилди. Шаҳардаги олий ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртларида физкультура ва спорт ишлари яхшиланди.

Шу билан бирга шаҳар спорт ташкилотининг ишларида бирмунча жиддий камчиликлар ҳам бор. Физкультура ва спорт ҳалигача ҳақиқий маънода оммавийлик касб этгани йўқ. Кўпгина физкультура коллективлари ва районларда мусобақалар юксак савияда ўтказилмаяпти. Балки, шунчаки расмий характерга эга бўлиб қолмоқда. Қуйи спорт секцияларига раҳбарлик қилишга, уларни спорт жиҳозлари ва формалари билан таъминлашга етарли эътибор берилмаяпти. Шаҳардаги корхоналарда ишлаб чиқариш гимнастикасини жорий қилиш иши талаб даражасида эмас.

Физкультура ва спортни оммалаштиришнинг ёрқин йўли бу «Меҳнат ва СССР мудофаасига тайёр» комплексини жорий қилишдир. Шунга қарамасдан айрим корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари комплексни жорий қилишга етарли эътибор беришмаяпти.

Шаҳардаги кўпгина спорт базаларининг аҳволи ҳам яхши эмас. «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси стадиони жуда кўп танқид қилинди. Бирлашма раҳбарлари бир неча марта стадион тартибга келтирилади, деб ваъда беришди. Вақт ўтиб бормоқда, бироқ ваъда ҳамон бажарилмаяпти.

Доклад ва сўзга чиққанларнинг нутқида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада ошириш тўғрисида»ги қарори асосида физкультура ва спортни янада ривожлантириш тадбирларини белгилаш лозимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Йиғилишда Октябрь район спорт комитетининг раиси З. С. Ибатуллин, Ҳамза район партия комитети бўлим мудири С. Я. Парфиров, Фрунзе район ижроия комитети раисининг ўринбосари С. К. Каримова, «Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамияти шаҳар совети раисининг ўринбосари Х. Х. Мирзаев, бадиий гимнастика бўйича жаҳон чемпиони В. Зарипова, трактор заводи бош директорининг ёрдамчиси Ю. А. Тўхтамуҳамедов, шаҳар комсомол комитетининг секретари А. С. Аваков, шаҳар партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Ш. Т. Нусратовлар сўзга чиқишди.

Йиғилишда шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов иштирок этди.

ИККИКУРАШЧИЛАРНИНГ ОЛТИН МЕДАЛИ

Ҳарбий — амалий иккикураш бўйича Ўзбекистон терма командаси катта муваффақиятга эришди. Таллинда ўтказилган СССР биринчилигида командамиз асосий мукофот — олтин медаллар ва биринчи даражали дипломларга сазовор бўлди. Бундан ташқари, Ўзбекистон Досаафчиларига катта биллур ваза топширилди. Шуни ҳам таъкидлаш керакки, республика спортчилари ўтган йилга таққослаганда уч поғона юқорига кўтарилдилар.

Улар мусобақанинг дастлабки кунидёқ пешқадамлик қилиб уни охиригача қўлдан чиқармадилар. Ўзбекистонликлар умумий ҳисобда Россия Федерацияси ва Москва командаларидан (якуний жадвалда бу коллективлар кейинги ўринларни эгаллашди) ўзиб кетишди. 1500 метр масофага югуришда ғолиб чиққан самарқандлик Лилия Тулиева олтин медаль билан тақдирланди. Фарғоналик Сергей Громов бронза мукофотга сазовор бўлди: у кичик калибрли милтиқдан отишда 100 имкониятдан 82 очкога эришди ва иккикураш натижасида фахрий шоҳсупанинг учинчи поғонасига кўтарилди. Наманганлик Вячеслав Кондаков ёшлар орасида (енгил атлетика югуриши ва отиш бўйича) худди шундай медалга сазовор бўлди.

Ўзбекистонлик тўрт спортчининг мамлакат терма командаси составига киритилиши эса яна бир ёқимли натижа бўлди. Булар орасида Лилия Тулиева, Вячеслав Стариков (Самарқанд), шунингдек фарғоналик Сергей Громов ва Александр Ивашкинлар бор.

(ЎзТАГ).

Ким бўлсам экан?

БИЛИМ ЮРТИ ЧОРЛАЙДИ

«Ўзбексельмаш» заводи республика қишлоқ хўжалиги машинасозлигининг фахри ҳисобланади. Унинг бош конвейеридан тушаётган ҳар бир маҳсулотни пахтакор республикаларнинг миришкорлари сабрсизлик билан кутишади. Корхонада ҳар куни ҳаёт қайнайди. Унинг қатор-қатор цехларида ёшлар жавлон урадилар. Улар ўзларининг ғайратли меҳнати билан корхона шуҳратини йил сайин оширмоқдалар.

Завод ёшларга ҳамиша меҳрибонлик билан муносабатда. Йигит ва қизларнинг маҳоратини ошириш, уларни ёш ишчи сифатида тоблантириш мақсадида ўз ҳузурида янги техника билим юртини ташкил этди. Бу ўқув маскани ёш бўлишига қарамай ҳунар иштиёқмандларининг ҳавасини келтирмоқда. Ўтган йили дастлабки қалдирғочлар парвоз қилишди. 267 ёш касб эгаси асосан ана шу корхонага ва бошқа жойларга ҳаёт йўлланмасини олишди. Битирувчилар орасида электр пайвандловчи Абдумалик Алдашов, слесарь ремонтчи Рустам Тилевов, токарь Эшпўлат Бегимов ва бошқалар ўзларининг аъло баҳолари билан корхона коллективининг юзини ёруғ қилдилар.

— Бизнинг билим юртимизда ҳамма шароит муҳайё,— дейди билим юрти илмий бўлим мудири Садриддин Сайфутдинов. — Ўқувчилар машинасозлик касбларини пухта билиб олганларидан кейин одатда шу корхонанинг ўзида ишлаб чиқариш практикасини ўтайдилар. Шу кунларда ҳам шундай бўляпти. 180 ўқувчи практикани ўташга қизғин киришди.

Бу йил билим даргоҳида яна икки хил касб жорий этилди. Шундай қилиб, ўргатилаётган касблар олтита бўлди. Шу ўқув йилида яна 204 касб эгаси корхонадаги замонавий станоклар олдидан ўз иш жойини эгаллайди.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

СУРАТДА: 214-ҳунар-техника билим юртининг ишлаб чиқариш таълими мастери А. С. Кузнецов ўқувчилар билан машғулот ўтказмоқда.

Автор фотоси.

Палеонтолог олимлар анжумани

Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг катта мажлислар залида Бутуниттифоқ палеонтология жамиятининг 28-сессияси бўлиб ўтди.

Ҳар сафар Ленинградда бўлиб ўтадиган бу анъанавий анжуманнинг бу йил Тошкентда ўтказилиши бежиз эмас. Бутуниттифоқ палеонтология жамиятининг Ўзбекистон бўлимига бирлашган тошкентлик палеонтолог олимлар мамлакатимизда олиб борилаётган илмий-тадқиқот ва амалий ишларнинг кўлами бўйича салмоқли ишларни олиб бормоқдалар. Ана шу эришилган улкан муваффақиятларни мамлакат бўйича ҳамкасблар билан ўртоқлашиши ва келажакда республикада палеонтология ва стратиграфия ишлари кўламини янада кенгайтириш мақсадида жамият раҳбарлари ушбу сессияни Тошкентда ўтказишни Ўзбекистон бўлимига топширдилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ҳ. Н. Боймуҳамедов сессияни оча туриб, ўзбекистонлик палеонтолог олим ва мутахассисларнинг эришган ютуқларини алоҳида таъкидлади.

Сессияга Москва, Ленинград, Киев, Таллин, Рига, Владивосток, Новосибирск, Фрунзе, Ашхабод каби шаҳарлардан 310 дан ортиқ олимлар йиғилишди. Докладлар ўз мазмунига қараб иккита йирик илмий секцияга ажратилди. Ҳар иккала секцияда ҳам ўзбекистонлик олимлардан геология-минералогия фанлари докторлари О. И. Сергунькова, Ф. Р. Бенш, фан кандидатлари Ю. М. Кузичкина, К. А. Алимов, З. М. Абдуазимов ва бошқалар муҳим проблематик масалалар бўйича докладлар қилишди. Уларнинг докладлари республикамизда фойдали қазилма конларини қидириб топишда палеонтологик ва стратиграфик тадқиқотларнинг аҳамиятига ва ана шу проблеманинг методик томонларига бағишланди.

Сессияда палеонтология жамиятининг ҳақиқий ва фахрли аъзолари ҳам сайландилар.

Р. АБДУЛЛАЕВ,
Э. ОТАҚУЗИЕВ,

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси геология ва геофизика институтининг илмий ходимлари.

ШАҲРИМИЗ МАКТАБЛАРИДА

Актёрлар билан учрашув

Тошкент шаҳар Акмал Икромов районидаги 197-ўрта мактабда ҳар бир санага бағишлаб турли хилдаги конкурслар ва қизиқарли кечалар ўтказиш анъанага айланган.

Шу кунларда мактабда комсомолнинг XIX съезди арафасида комсомол йилномаси мавзусида «Ўткир зеҳнлилар» мушоираси, ленинча синовларга тайёргарлик ва «Намунали хулқимиз — комсомол съездига» шиори остида диққатга сазовор ишлар амалга оширилмоқда.

Куни-кеча мактабда актёр ва артистлар билан қизиқарли учрашув кечаси ташкил қилинди. Муқимий номли Ўзбек Давлат музикали театри директори ўринбосари С. Одилов бошчилигида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, театрнинг бош режиссёри Бахтиёр Ихтиёров, республикада хизмат кўрсатган артист Шуҳрат Расулов ва бир группа созанда ва хонандалар ташриф буюришди.

Кечада санъаткор Бахтиёр Ихтиёров театр коллективининг босиб ўтган ижодий йўли, янги-янги саҳна асарлари яратилаётганлиги, истеъдодли ёшлар етишиб чиқаётганлиги ҳақида гапириб берди. Актёрлар айрим саҳна асарларидан парчалар намойиш этишди. Театрнинг созанда ва хонандалари дилрабо қўшиқ ва жозибали рақслар билан йиғилганларни хушнуд этдилар.

З. АБДУАЗИМОВА,
Н. МУҲИБОВА.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

СОАТЛАР МИНУТЛАРНИ ТЕЖАЙДИ

Биз соат тақмасдан бирор кун ҳам яшайолмаймиз. Улар бизнинг бирор жойга аниқ етиб боришимиз, ҳамиша вақтни тежашимиз ва ишимизнинг унумини оширишда яқиндан ёрдам беради.

Инсоннинг либоси каби соатларнинг ҳам ўзига хос модаси бор. Бу мода соатларнинг янги-янги шаклда, ҳажмда, циферблатлари янгича безалишини тақозо этиб туради.

Минск, Куйбишев, Пенза, Чистополск, Угличевск, Ереван, Петр саройи, Москвадаги биринчи ва иккинчи соатсозлик заводларининг конвейерларидан ҳар йили миллионлаб соат тушириб олинмоқда. Ҳар бир маркадаги соатларнинг ўнлаб хил безалиш вариантлари бор: гардишли, тухумсимон, тўғри тўртбурчакли, квадратли, циферблатлари оқ, зангори, гунафша, яшил, жигаррангли, корпуслари эса устига олтинсуви югуртирилган, хромланган ва олтинлангандир.

АГАРДА СИЗ СОАТ СОТИБ ОЛАДИГАН БЎЛСАНГИЗ

10 ФЕВРАЛДАН 19 ФЕВРАЛГАЧА

7-«СОАТЛАР» МАГАЗИНИДА

ЎТҚАЗИЛАДИГАН

ХОТИН-ҚИЗЛАР ВА ЭРКАКЛАР ҚЎЛ

СОАТЛАРИНИНГ

САВДО-КЎРГАЗМАСИГА

МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Сотувга механикли, кварцли, электронли, корпуси олтинланган соатлар қўйилган: «Слава», «Восток», «Чайка», «Наири»; корпуси хромланган ва олтин суви югуртирилган соатлар: «Ракета», «Восток», «Полет», «Слава», «Заря», «Луч», «Зим», «Электроника», шунингдек, бўйинга тақиладиган зийнат соатларидир.

Агарда сиз бирорта тантанали маросим учун соатни совға қилиш ниятида бўлсангиз, уларга эсдалик дастхатини тушириш мумкин. Бу борада магазинда ишлайдиган гравировкачи устага мурожаат қилишингиз мумкин.

«СОАТЛАР» магазини соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди, соат 14 дан 15.00 гача танаффус, якшанба — дам олиш куни.

Адрес: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 14-уй (7, 8, 11, 15, 16-трамвайлар, 1, 4, 8, 18-троллейбуслар, 26, 64-автобусларнинг «Санъат саройи» бекати).

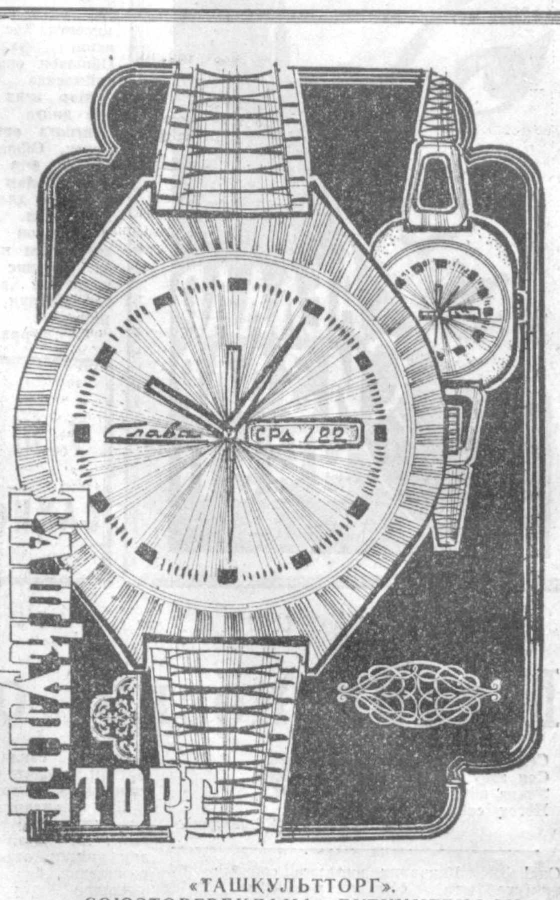

«ТАШКУЛЬТТОРГ», «СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/II да **Ғариблар**, 11/II да **Кузнинг биринчи куни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10/II да **Хизматингизга тайёрмиз**, 11/II да **Ёшликда берган кўнгил.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/II да **Отилмаган ўқ** (19.00), 10/II да **Тиконсиз типратиконлар**, 11/II да **Гуноҳкор авлиё.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — янги программа. «ПАҲЛАВОН ВА ШЕР» аттракциони.

КИНО

9 ФЕВРАЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АНОР ОРОЛЛАРИДА» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«БУТУНЛАЙ АКСИ» — **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда), **Искра** (16, 18, 20.00).

«БУЮК ФИДОИЙ» — **Мир** (17, 20.00).

«ОЛАМНИНГ САККИЗИНЧИ МЎЪЖИЗАСИ» — **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.00).

10 ФЕВРАЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АНОР ОРОЛЛАРИДА» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«БУТУНЛАЙ АКСИ» — **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда), **Искра** (16, 18, 20.00).

«ОЛАМНИНГ САККИЗИНЧИ МЎЪЖИЗАСИ» — **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.00), **Мир** (тоқ соатларда).

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

13 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.00 ДА
М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

« ХАНДА »

АНСАМБЛИ ИШТИРОКИДА

«ЕЛҒОНДАН ЕВҒОН ЯХШИ» деб номланган
КУЛГИ ВА ТАРАННУМ КЕЧАСИ
ҚАТНАШАДИЛАР:

Шерқўзи Ғозиев, Зуҳра Ғозиева, Ноила Нурмуҳамедова, Санобар Раҳимова, Розия Назарова, Шарофат Йўлдошева, Аъзам Ғозиев, Ўсар Юсупов, Акбар Йўлдошев.

Программани — Мамасоли Холматов ва Зайниддин Омонов олиб борадилар.

«ХАНДА» ансамблининг бадиий раҳбари — Шерқўзи Ғозиев.

Музика раҳбари — Рустам Маматмуродов.

ҲУРМАТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР!
Тошкент область Оржоникидзе районидаги
21-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти 1962 йилдан бошлаб қишлоқ хўжалигида ишлаш учун юқори малакали кадрларни тайёрлаб келади.

Малакали ишчилар тайёрлаш учун билим юртида барча шарт-шароитлар муҳайё этилган. Ўқув кабинетлари барча замонавий асбоб-ускуналар, кўргазмали қуроллар ва техникавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Танланган касбингиз бўйича барча ўқув қуроллари мавжуд бўлиб, касбингизни пухта эгаллашга имкон беради. Барча ўқувчилар стипендия, уч маҳал бепул иссиқ овқат, кийим-бош ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги, фото тўгарак, футбол, волейбол, баскетбол, кураш, бокс, стол теннисн мунтазам ишлаб туради. Алоҳида футбол майдони, отиш тири мавжуд.

Ўқиш давомида ўқувчилар Ватанимизнинг гўзал ва қаҳрамон шаҳарларига экскурсияларга борадилар. Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига ўқишга конкурссиз кириш ҳуқуқига эга бўладилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ 3 ВА 1 ЙИЛ.

3 йиллик группаларга 8-синфни битирган ва 1 йиллик группаларга 10-синфни тугатган йигит ва қизлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Билим юртида қуйидаги касбларни эгаллашингиз мумкин: кичик ветеринар фельдшери, мева-сабзавотчилик бўйича мутахассислар, кенг ихтисосли тракторчи-машинистлар (шофёрлик, автослесарлик-тракторчилик гувоҳномалари ҳам берилади).

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, 4 дона 3 Х 4 см. размердаги расм, ота-онасининг иш жойидан справка.

Бизнинг адрес: Тошкент область, Оржоникидзе райони, «Геофизика» посёлкаси (Тошкент шаҳридан 1, 16, 24, 101-автобусларнинг «Троицкий поворот», 69, 89-автобусларнинг 1-«Қорасув» бекати).

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

9 ФЕВРАЛЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.30 Совет қўшиқларидан концерт. 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Халқ оҳанглари. 19.45 «Рассом И. Глазунов». Ҳужжатли фильм. 20.25 «Одам қиёфасини ўзгартиради». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. Б. Ясенскийнинг шу номли романи асосида. 1-серия. — «Ёз». 21.30 «Время». 22.05 «Одам қиёфасини ўзгартиради». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. — «Куз» 23.10 «Дунё воқеалари». 23.25 Балет артистларининг концерти.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Спорт ҳафталиги». 19.15 «Бўрон». Бадиий фильм. А. С. Пушкиннинг шу номли қиссаси асосида. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.40 Удмуртистон АССР санъат усталари ва бадиий коллективларининг концерти. 21.30 «Время». 22.05 «Сула — тундра дарёси». Телевизион ҳужжатли фильм (Пермь). 22.20 Хоккей бўйича СССР чемпионати «Торпедо» — МАСК. 3-давр. Горький шаҳридан олиб кўрсатилади. 23.00 II Бутунроссия конкурсининг лауреати И. Ерохина чалади (домбра). 23.15 «Советская Россия» газетасининг соврини учун тўпли хоккей бўйича Халқаро турнир. СССР — Швеция терма командалари. 2-тайм. Сиктивкардан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Соябон». Мультфильм. 18.10 Кичик ёшдаги мактаб ўқувчилари учун. «Сўз кетидан сўз келар» (такрорий). 18.30 Успенский номли республика музика мактаби ўқувчиларининг концерти. 19.10 «Миллионлар ленинча университети». Бекобод металлургия комбинати коллективининг социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этиш тажрибаси ҳақида. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ижод гулшани». А. Навоий туғилган куннинг 541 йиллигига бағишланган кўрсатув. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.25 С. Алёшин. «Ҳамма нарса одамларга қолади». Телеспектакль премьераси. 2-қисм. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Қизиқарли математика. 18.40 «Экскаваторчи Галенко». Телефильм. 18.50 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 19.50 «Орзуимдаги шаҳар». Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Беш аср» Ҳужжатли фильм. 20.50 Эстетика асослари. Санъат турлари. Театр (рус.). 21.30 МТ II.

10 ФЕВРАЛЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «ВОСТОК ПРОГРАММАСИ

9.00 «Время». 9.40 П. И. Чайковский. 1-квартет 10.10 «Одам қиёфасини ўзгартиради». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия — «Ёз». 2-серия — «Куз» 12.20 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Илдиздан чиқариш». Телевизион ҳужжатли фильм («Экран»). 16.10 «Горнчилар, қардошлар!». 16.40 Д. Фурманов. «Чапаев» А. Жданов номли Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, А. Жданов номли Ленинград пионерлар саройи ашула ва рақс ансамбли ижро этади. 18.25 «Кемача», «Аждарни қандай даволаш керак». Мультфильмлар. 18.45 «Алкоголизм. Врач суҳбатлари». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Харьков давлат университетининг скрипкачилар ансамбли чалади. 19.50 «Академик В. Н. Ремесло». 20.20 «Одам қиёфасини ўзгартиради». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия — «Баҳор». 21.30 «Время». 22.05 «Нима? Қаерда? Қачон?» Телевизион викторина. 23.25 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «Вулқон яратади». Илмий-оммабоп фильм. 9.30 ва 13.10 «Оталар, оналар, Сизлар учун». 10.05 ва 12.05 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 10.35 ва 11.35 Астрономия. 10-синф. Қуёш. 11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Жамиятшунослик. 12.40 «Учмас у кунлар шуҳрати» (Гражданлар урушининг қаҳрамонлари). 13.40 География. Шимоли-Ғарбий район. 14.10 «Эльдарадони излаб». Эдгар По асарлари саҳифаларида. 15.00 Совет тасвирий санъатида тарихий революцион мавзу. Ўқитувчи экрани 15.30 Табиатшунослик, 3-синф. Ўрмон минтақасининг табиати. 15.50 В. П. Катаев. «Оқариб кўринар бир елкан». 5-синф. 16.20 География. 7-синф. Карпатлар. Қрим, Кавказ. 16.50 Янгиликлар.

18.30 Янгиликлар. 18.45 Кострома шаҳар тўқимачилар Маданият саройи духовой оркестрининг концерти. 19.05 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.05 Композитор Т. Хренников асарларидан концерт. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин кичкинтойлар!». 20.45 «Ерда, осмонда ва денгизда». Мотоспорт. 21.15 Халқ оҳанглари. 21.30 «Время». 22.05 «Менинг кўчам». Телевизион бадиий фильм. 23.20 Волейбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Локомотив» (Харьков). Эркаклар МАСК универсал спорт залидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси.

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб». Болалар бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти (такрорий). 12.30 «Спорт, спорт, спорт». Кинопрограмма. 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Болалар учун телевизион театр. «Саид мўъжизалар мамлакатида» (рус.). 18.45 Акробатика бўйича Ўзбекистон ССР чемпионати «Ёшлик» спорт аренасидан репортаж (ёзиб олинган). 19.10 «Экиш агрегатлари мавсумга шай бўлсин». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Циркни севмай бўладими». Фильм-концерт. 20.30 «Ахборот». 20.50 Н. Исоқов, Қ. Юсупов, М. Орифжонов концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Турмуш ва маданият». 22.40 «Думбул». Бадиий фильм. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Биология. Генетика ва қишлоқ хўжалиги. 18.40 «210 — кашфиёт». Телефильм. 18.50 Абитуриентлар учун. Математика. 19.50 «Мангу олов». Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Реклама. 20.40 Эстетика асослари. Санъат турлари. Театр. 21.20 «Кахетия ҳақида сўз». 21.30 МТ II.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Геология ва геофизика институти коллективи илмий ходим С. Аҳмаджоновга онаси

Зеби
АЗИЗМУҲАМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ бет

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»
(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
— орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р — 07062 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. В — 2199. ИНДЕКС 64690